Opłata pocztowa uiszczona gotówką. WYDANIE V.

Rok XXII. **Kraków, czwartek 8 czerwca 1939** **Nr. 155**

NOWY DZIENNIK

Adres dla przesyłek pocztowych: Kraków, Skrytka 555.
Redakcja i Administracja: ul. Orzeszkowej 7.
Telefon Redakcji 136-89, Administracji 102-79 (prenumerata), 206-70 (inseraty). Konto czekowe P.K.O. w Krakowie 400.630

15 GROSZY

Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 12-ej do 1-ej w południe.
Wszelkie komunikaty należy nadsyłać wprost do administracji.
Rękopisów redakcja nie zwraca. Za inseraty nie odpowiada.
Ceny ogłoszeń i prenumeraty uwidocznione na ostatniej stronie.

Z Sowietami osiągnięto porozumienie co do głównych punktów paktu

Nowe oświadczenie Chamberlaina w Izbie Gmin

Londyn 7. 6. PAT. Chamberlain oświadczył dzisiaj w Izbie Gmin, iż ze względów, z których zdaje sobie sprawę Izba, nie może dzisiaj udzielić informacji co do rokowań o porozumienie między W. Brytanią, Francją i Sowietami. Osiągnięto jednakże stadium, pozwalające na uzupełnienie oświadczenia, jakie uczynił premier 24 ub. m. Z ostatniej wymiany zdań wynika, iż osiągnięto porozumienie co do głównych punktów. Rząd brytyjski jest gotów zawrzeć porozumienie na podstawie całkowitej wzajemności, dał do zrozumienia również rządowi sowieckiemu, iż jest gotów bez zastrzeżeń przyłączyć się do rządu francuskiego w udzieleniu Sowietom całkowitego wojskowego poparcia w razie jakiejkolwiek agresji przeciwko nim, wciągającej ją w wojnę z państwem europejskim. Nie jest zamiarem trzech mocarstw ograniczenie porozumienia do agresji na ich terytorium.

Londyn 1. 6. PAT. Odpowiadając na interpelację Greenwooda, premier oświadczył, iż przedstawiciel rządu brytyjskiego, który uda się do Moskwy, nie będzie członkiem rządu.

TRAFNY WYBÓR NUMERU to pewna wygrana!

Podajemy szczęśliwe numery do wyboru:

108701	18204	27246	13423	6401	5523	30264	147440	117326
129410	4792	119177	31792	30276	119178	129405	115431	5519
108706	117334	147433	6403	11890	117340	11239	6407	117305
30280	4793	11237	18212	11898	148076	117355	115440	13425
40808	5524	18214	129406	4797	8272	11882	6408	8276
33741	148075	5515	42229	30272	30269	117318	33746	11895

KRAKÓW RYNEK GŁÓWNY 5 **„KLASÓWKA"** róg Siennej Telefon 125-93.
Henryk Sperling

Katastrofa pociągu pospiesznego Katowice-Warszawa w Pruszkowie

Sześć osób zabitych, kilkanaście rannych. -- Rozbiły się dwa wagony zagraniczne
Wagony polskie wyszły nieuszkodzone

Warszawa 7. 6. PAT. Dnia 7 bm. o godz. 12.07 pociąg pospieszny nr. 204, zdążający z Katowic do Warszawy, uległ na stacji Pruszków katastrofie.

Według dotychczasowych danych, stwierdzonych na miejscu, przyczyną katastrofy była nadmierna szybkość pociągu, przyjmowanego na stacji Pruszków na tor boczny, co spowodowało wykolejenie się. Na taśmie kontrolnej stwierdzono szybkość 90 km. na godz., zamiast dozwolonej na tym odcinku szybkości 40 km. na godz.

Śledztwo wdrożone przez władze kolejowe i prokuratorskie w toku.

W katastrofie utraciło życie 6 osób, a mianowicie: Skibniewski Dobiesław z Piotrkowa, dr. Krynicki Stefan z Katowic, Steinhagen Stefan z Częstochowy, Steinhagen (junior) oraz jedna kobieta (około lat 40-tu) i mężczyzna z obsługi kolejowej, których nazwiska nie zostały dotąd ustalone.

Ranni zostali: Ślączka Józef z Katowic, Wochracki — konduktor wagonów sypialnych, Mygielski Władysław — palacz P. K. P., Stawowski Edmund — konduktor bagażowy, Łyżniewski Zygmunt z Łodzi, Sobański Jan z Warszawy. Dwojak Marcin z Rembertowa, Kilówna Maria z Radomska, Steinhagen Julia z Częstochowy, Litobarski Wacław z Warszawy, Fischerowa Rozalia z Chorzowa, Kościubiński Władysław z Warszawy, Kreśniak Jan z Piotrkowa, Raczyński Henryk z Nowogródka, Dobrowolski Piotr z Wołomina i Gajewska z Tworek.

Akcja ratunkowa została zorganizowana natychmiast i stała na wysokości zadania.

W szczególności zasługuje na wyróżnienie sprawność pomocy sanitarnej, którą zorganizował kpt. dr. Rydygier. Ranni zostali umieszczeni bądź w szpitalu miejscowym, bądź też zostali przewiezieni do szpitali warszawskich. Natychmiast po wypadku na miejsce katastrofy przybył minister komunikacji płk. Ulrych w towarzystwie podsekretarza stanu inż. Piaseckiego.

Akcja oczyszczania torów w toku.

Nieszczęśliwym oraz śmiertelnym wypadkom ulegli podróżni, znajdujący się w dwóch zagranicznych wagonach drewnianych, które zostały rozbite.

Polskie wagony konstrukcji stalowej wyszły z katastrofy bez szwantku, co zmniejszyło rozmiary katastrofy.

KOSTIUMY KĄPIELOWE
z konikiem morskim. Wyłączna sprzedaż
ORYG. JANTZENY
STROJE PLAŻOWE -- MODELE
JULJUSZ NACHT, Kraków, Stradom 5

NA POSTERUNKU:

ZARZUT POD FAŁSZYWYM ADRESEM

(Z. R.) KRAKÓW, w czerwcu.

Jak było do przewidzenia, zarzut niedostatecznej subskrypcji Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej przez społeczeństwo żydowskie został podniesiony z trybuny sejmowej przez jednego z tych posłów, których całą polityczną racją bytu stanowi podżeganie przeciwko społeczeństwu żydowskiemu i ujeżdżanie do upadłego antysemickiego konika. Wystąpienie znanego już opinii publicznej z tej „działalności" posła Jóźwiaka znalazło nie tylko natychmiastowe odparcie w kategorycznej deklaracji przedstawiciela Koła Żydowskiego, ale znajduje je w cyfrach oficjalnie ustalonych i dostępnych dla każdego człowieka, który w życiu publicznym kieruje się dobrą wolą i sumiennością. Oczywiście, p. poseł Jóźwiak nie zadał sobie trudu i nie zada go sobie w przyszłości, zaglądnięcia do tych statystyk i zestawień, gdyż odebrałoby to natychmiast całą pożywkę tym bakcylom podżegania i kalumnii, które są normalną bronią tego typu działaczy. Poseł Jóźwiak wie doskonale, że nawet te organy, które nieco pośpiesznie, bo p r z e d ukończeniem akcji subskrypcyjnej wystąpiły z tym zarzutem, musiały się pod naciskiem cyfr z tego zarzutu wycofać i że — p o ukończeniu ostatecznych obliczeń — zarzut ten więcej się już nie pojawił w żadnym organie, nie wyłączając najskrajniejszej prawicowej prasy. Oczywiście, odsyłanie człowieka świadomej złej woli do cyfr byłoby syzyfowym trudem i nie zajmowalibyśmy się może wystąpieniem pana posła, które kwalifikuje się jako zwyczajna demagogia, mająca na celu utrzymanie pewnego „ożywienia" na odcinku antyżydowskim, — gdyby nie pewna zbieżność faktów i zjawisk.

Oto w tej samej chwili, w której pan poseł uważa za potrzebne i zgodne ze wskazaniami interesu państwowego, kwestionowanie lojalności i pozytywnego stosunku do państwa społeczności żydowskiej, w tej samej chwili okazuje się, że zarzut ten należy kierować pod zupełnie inny adres. Oto ugrupowanie lojalnych Niemców polskich zapytało publicznie „zgleichschaltowane" i dyrygowane z zewnątrz organizacje nacjonalistyczne tej mniejszości o ich stosunek do państwowości polskiej w sytuacji, w której najżywotniejsze interesy i prawa Rzeczypospolitej są zagrożone przez zewnętrznego wroga. Pytanie było mocno niewygodne dla zapytanych, niemniej sposób jego postawienia nie pozwolił na zastosowanie taktyki przemilczenia i uchylenia się od odpowiedzi. Oczywiście szczerość tej odpowiedzi, która pojawiła się w organie łódzkich hitlerowców, nie może budzić wątpliwości w nikim, komu znane są z e w n ę t r z n e powiązania organizacyjne i ideologiczne odnośnych grup oraz ośrodki dyspozycyjne, którym grupy te w każdym swym pociągnięciu podlegają.

Organ hitlerowców łódzkich, którego głos jest oczywiście również miarodajny dla oceny stanowiska tego ugrupowania w Katowicach, czy Bydgoszczy, zawiera w swej deklaracji o stosunku do państwa polskiego w pierwszym rzędzie — przyznanie się do ideologii Trzeciej Rzeszy. Jeśli przypomnimy sobie, jaką rolę odegrała kwestia „prawa przyznawania się do światopoglądu niemieckiego" (tak się nazywa „gleichschaltowanie" mniejszości na użytek zagraniczny) w rozsadzeniu republiki czechosłowackiej, jaką rolę odgrywają wiehrzenia mniejszości niemieckiej nie tylko w krajach sąsiadujących z Rzeszą, ale nawet w dalekiej Argentynie czy Brazylii, — to trzeba doprawdy zapytać się, czy już samo przyznawanie się do ideologii hitlerowskiej i manifestowanie tego nazewnątrz da się pogodzić z obowiązkiem lojalności wobec państwa. Jeśli uświadomimy sobie dalej, że panu gauleiterowi Bohle podlegają wszyscy „Auslandsdeutsche" bez względu na ich formalne obywatelstwo i że podział na „Reichsgenossen" i „Volksgenossen" ma znaczenie wyłącznie... statystyczne, jeśli zdamy sobie sprawę, że kanclerz Rzeszy jest w swym charakterze wodza narodu niemieckiego, protektorem wszystkich Niemców na świecie i że do tego protektora Niemcy ci mają prawo... apelować nawet od władz państwa, którego są obywatelami, — to zaiste wyznanie wiary hitlerowskiej określa już dostatecznie stosunek swych wyznawców do państwa, i końcowe zdanie omawianej deklaracji, że „członkowie związku (sc. Niemieckiego Związku Ludowego) są przynależni do państwa polskiego i świadomi obowiązków stąd wypływających", stanowi przysłowiowy kwiatek nie tyle przy kożuchu, ile przy brudnej koszuli.

Jeżeli p. Jóźwiak jest szczególnie ciekaw niebezpieczeństw, zagrażających państwu ze strony nielojalnych odłamów ludności, to niechaj zaglądnie do artykułu swego kolegi po fachu poselskim i... antysemickim, p. Dudzińskiego w tygodniku „Jutro Pracy", gdzie będzie się mógł zapoznać z bardzo ciekawymi ze stanowiska bezpieczeństwa państwa przejawami i konsekwencjami zhitleryzowania mniejszości niemieckiej w Polsce. Jeśli zaś pan poseł Jóźwiak chce dla oceny pozytywnego stosunku do państwa zastosować, właściwe zresztą kryterium odpowiedniej subskrypcji Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej, to niechaj zaglądnie do bynajmniej nie filosemickiego „Dziennika Poznańskiego", gdzie spełnieniu obowiązku obywatelskiego przez nieliczną ludność żydowską na ziemiach zachodnich, przeciwstawione są cyfry udziału niemieckich potentatów gospodarczych na tym terenie.

Nie łudźmy się, że p. Jóźwiak do wskazanych przez nas o b i e k t y w n y c h źródeł informacyjnych zaglądnie. Bo demagogia nie da się pogodzić z sumiennością w gromadzeniu materiału i lojalnością wobec opinii publicznej. P. Jóźwiak, który jest posłem z tych ziem, gdzie niebezpieczeństwo nielojalności ze strony pewnych odłamów ludności jest dla państwa szczególnie groźne, dostrzegał przez cały czas swej poselskiej kariery jedynie urojone niebezpieczeństwo żydowskie. Ono było treścią wszystkich niemal jego wystąpień na terenie sejmowym. Jeśli dzisiaj poseł Jóźwiak, wbrew oczywistości pewnych faktów i przejawów, dalej atakuje odcinek żydowski, zamiast całą swą czujność skupić na odcinku rzeczywiście zagrożonym i podminowanym, to doprawdy niewiadomo, co bardziej podziwiać — złą wolę czy krótkowzroczność?

Anglo Jewish Association omawia sytuację Żydów w różnych krajach europejskich

Londyn, 7. 6. ŻAT. Ostatnie posiedzenie Anglo-Jewish Association przyjęło z ubolewaniem do wiadomości oświadczenie Leonarda Montefiore o jego ustąpieniu ze stanowiska prezesa tej organizacji i wyraziło mu najgłębsze uznanie za ofiarną pracę w ciągu 13 lat jego przewodnictwa. Z zadowoleniem zebranie przyjęło do wiadomości, że Montefiore wyraził gotowość objęcia stanowiska skarbnika A. J. A. Na prezesa wybrany został, jak już doniesiono, jednomyślnie Leonard Stein. Kandydaturę Steina poparł nadrabin dr. Hertz, który oświadczył, że najodpowiedniejszym na to stanowisko kandydatem jest właśnie L. Stein, czynny od przeszło 15 lat w A. J. A.

W krótkim przemówieniu L. Stein dziękował za okazany mu zaszczyt, oświadczając, iż będzie dążył do usprawiedliwienia zaufania, jakim został obdarzony. W prezydium A. J. A. zaszły także inne zmiany. Ustąpili generalny sekretarz organizacji, M. Duparc, który zajmował to stanowisko od 1889 roku (50 lat) oraz skarbnik M. Bedington. Plenum uchwaliło przyznać ustępującemu emeryturę w wysokości pełnej pensji dotychczasowej i tytuł sekretarza-emeryta A. J. A. Stanowisko to objął generalny sekretarz Goard of Deputies, A. G. Brotman. Prezes Stein wchodzi odtąd w skład Joint Foreign Commitee ex officio. W skład J. F. C. wchodzi także Leonard Montefiore, który poza tym objął stanowisko skarbnika Anglo-Jewish Association.

No woobrany prezes Leonard Stein wygłosił przemówienie, w którym poruszył m. in. sprawę ostatniej palestyńskiej Białej Księgi. Mówiąc o tragedii uchodźców — zaznaczył Stein — niesposób pominąć polityki angielskiej w Palestynie. Biała Księga wywołać musi poważne troski nie tylko u syjonistów, ale w ogóle w całej opinii żydowskiej. Nikt rozsądny nie będzie, oczywiście, pomniejszał znaczenia trudności, z jakimi związane jest dla rządu brytyjskiego sprawowanie władzy w Palestynie. Ale nawet przy hołdowaniu poglądom najbardziej umiarkowanym, nie można pochwalać podważenia podstawowych zasad, o które się opiera Deklaracja Balfoura i mandat palestyński, zwłaszcza w okresie, gdy Palestyna stanowi jedyny pomyślny czynnik w zakresie dążeń do rozwiązania zagadnienia uchodźców. Jeśli Anglia nie zrewiduje swych zamierzeń, wyrządzi ona krzywdę nie tylko Żydom, ale i samej sobie.

Omawiając z kolei ogólną sytuację Żydów, Stein poruszył głównie tragiczny dla skupień żydowskich rozwój wypadków w Czechosłowacji, Włoszech i na Węgrzech. Czynione były różne wysiłki w kierunku ulżenia losowi tych skupień żydowskich, przeważnie jednak bez skutku. Obraz ogólny nie uległ zmianie albo nawet zmienił się na niekorzyść dotkniętych. Nie należy jednak poddawać się nastrojom rozpaczy. Pamiętać należy, że potężna opinia narodów cywilizowanych daleka jest od akceptowania zasad nazizmu i stanowczo protestuje przeciwko metodom nazistów. Nie wolno także zlekceważyć faktu, że prześladowania Żydów są niepopularne nawet w tych krajach, w których one są uprawiane.

W dyskusji kilku mówców poddało krytyce raport Joint Foreign Committee.. A. Goodman podnosi, że raport pomija milczeniem tragiczną sytuację 120.000 Żydów na Rusi Podkarpackiej. Rząd węgierski pragnie obecnie pozbawić wszelkich możliwości egzystencji 90 proc. tych Żydów. Nadrabin dr. Hertz także porusza tę sprawę. Jako urodzony na Rusi Podkarpackiej — oświadcza nadrabin — zna on dobrze tamtejsze stosunki. Wielu Żydów trudni się tam rolnictwem i od pokoleń w przyjaźni współżyje z ludnością nie-żydowską. Obecna polityka węgierska na Rusi jest wyłącznie skutkiem wpływów nazistowsko-niemieckich. W sprawie Palestyny nadrabin Hertz stwierdza, że być może jest nieznaczna mniejszość w Anglii, która bezkrytycznie pochwala wszystkie posunięcia rządu, wielu jednak uważa Białą Księgę za „księgę czarną". Podnosząc braki w raporcie J. F. C., nadrabin Hertz zaznacza, że nie wspomina on o grożącej 20.000 Żydów polskich deportacji z Rzeszy.

Rabin dr Daiches zaznacza, że sprawozdania J. F. C. są nieraz przedawnione i nie uwzględniają wydarzeń ostatnich. Mówiąc o zależności między sytuacją Żydów a położeniem międzynarodowym, dr Daiches zaznacza, że szeroka opinia powinna sobie zdać sprawę, że póki trwają brutalne prześladowania Żydów widoki pokoju międzynarodowego są zagrożone.

Sekretarz A. J. A. Brotman podkreślił trudności w zakresie interwencji na rzecz prześladowanych Żydów, stwierdzając, że wiele uwagi organizacja poświęca sprawom emigracyjnym.

—oo—

Seria aktów terroru w Palestynie

Jerozolima, 7. 6. PAT. W pobliżu dzielnicy żydowskiej został zastrzelony przez niewykrytego napastnika Arab, który zmarł z odniesionych ran. Wkrótce potem w pobliżu bramy, prowadzącej do Jaffy, w starciu z Arabami odniosło lekkie rany dwóch Żydów. W innej dzielnicy miasta Arabowie ciężko zranili przechodzącego Żyda.

Dzisiaj rano w Tel Awiwie w pobliżu stacji wybuchły dwie bomby. Wybuch zniszczył tor na znacznej przestrzeni. Uszkodzone są również kable telegraficzne i telefoniczne.

Naczelny wódz i szef rządu u Prezydenta Rzeczypospolitej

Warszawa 7. 6. PAT. Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął dziś w obecności p marszałka E. Śmigłego-Rydza p. prezesa Rady Ministrów gen. Sławoja Składkowskiego, który referował o bieżących pracach rządu.

Ambasador Wieniawa-Długoszowski na Zamku

Warszawa 7. 6. PAT. Dnia 6 bm. P. Prezydent Rzeczypospolitej przyjął ambasadora R. P. w Rzymie Wieniawę-Długoszowskiego.

Wzrost produkcji przemysłowej

Warszawa 7. 6. PAT. Obliczony przez Instytut Badania Koniunktur Gospodarczych i Cen wskaźnik wykazuje, że produkcja przemysłowa podniosła się w kwietniu r. b. ze 126,8 do 129.4 tj. o 2,1 proc. przewyższając o 11 proc. poziom z kwietnia r. ub.

Wzrost produkcji objął głównie gałęzie dóbr wytrwórczych, w tym szczególnie przemysł metalowy, elektrotechniczny, chemiczny i hutnictwo żelazne. Wskaźnik produkcji dóbr spożycia nie wykazał znaczniejszych zmian, gdyż spadek produkcji w przemyśle włókienniczym został skompensowany przez wzrost wytwórczości w pozostałych gałęziach dóbr spożycia. Poza tym znacznie wzrosła produkcja w przemyśle węglowym.

W 44-ej Loterii wygrali u nas klienci:
75.000 zł. na Nr. 73217
20.000 zł. na Nr. 93860 20.000 zł. na Nr. 148277
15.000 zł. na Nr. 11167 15.000 zł. na Nr. 19189
15.000 zł. na Nr. 78802 10.000 zł. na Nr. 85394
10.000 zł. na Nr. 118885 10.000 zł. na Nr. 133014
5.000 zł. na Nr. 7460 5.000 zł. na Nr. 72366
5.000 zł. na Nr. 78664 5.000 zł. na Nr. 107763
5.000 zł. na Nr. 115167 5.000 zł. na Nr. 130131
5.000 zł. na Nr. 133943
oraz mnóstwo wygranych po zł. 2.500, 2.000, 1.000 i t. d.
KUP BEZZWŁOCZNIE LOS I-ej KLASY
Zamówienia załatwia się odwrotną pocztą. — Konto P. K. O. Nr. 414.400
BRACIA SAFIER
Kraków, Rynek Główny 6

Stosunki polsko-angielskie -- jak najlepsze

Londyn 7. 6. PAT. Cała prasa londyńska podkreśla znaczenie narad ambasadora Raczyńskiego z premierem Chamberlainem. „Times" określa stosunki polsko-angielskie jako jak najlepsze. Wczoraj przedmiotem rozmów był szereg zagadnień technicznych, a mianowicie wojskowych i gospodarczych. Również inne dzienniki londyńskie podkreślają znaczenie, jakie w toku tych rozmów miały tematy z dziedziny wojskowej.

Hitlerowcy gdańscy zrywają z przedstawicielami Ligi Narodów!

Warszawa, 7. 6. (Sin) W Gdańsku odbyły się narady sztabu partii narodowo-socjalistycznej, przy czym uchwalono nie utrzymywać żadnych stosunków z wysokim komisarzem Ligi Narodów. Niemcy wychodzą z założenia, że jakakolwiek działalność czynników nie niemieckich w Gdańsku sprzeczna jest z interesami niemieckimi w tym mieście.

Podpisanie paktu nieagresji między Łotwą i Estonią a Niemcami

Berlin 7. 6. PAT. Dzisiaj rano w niemieckim ministerstwie spraw zagranicznych podpisano dwa pakty: Niemiecko-łotewski i niemiecko-estoński. Pakty te podpisali: minister spraw zagranicznych Estonii Selter ze strony Estonii, minister spraw zagranicznych Munters ze strony Łotwy i minister von Ribbentrop ze strony Niemiec.

Najeźdźca ostrzega ludność czeską przed propagandą antyniemiecką

Paryż 7. 6. PAT. Agencja Havasa donosi z Brna: Prezydium policji w Brnie opublikowało odezwę, w której wspominając o rozpowszechnianiu odezw i druków antyniemieckich przez „nieodpowiedzialnych Czechów" przestrzega ludność, iż „ogłaszanie i rozpowszechnianie podobnych odezw będzie surowo karane. Prezydium policji wzywa również Czechów do zaprzestania „propagandy rozpowszechnianej szeptem" i unikania wszelkich wystąpień przeciwko państwu niemieckiemu".

Tragedii pasażerów „Asimi" -- ciąg dalszy

Jerozolima, 7. 6. ŻAT. Policyjny patrol motorowy zatrzymał dziś na wodach palestyńskich statek z 275 pasażerami bez wiz wjazdowych. Jak sądzą, jest to grecki statek „Asimi" z tymi samymi pasażerami, który w ostatnich tygodniach kwietnia odesłany został z wybrzeży palestyńskich po kilkudniowym przytrzymaniu statku w porcie haifskim.

Manifestacja żałobna ku czci 99 zatopionych marynarzy

Londyn 7. 6. PAT. W Devonport, w kaplicy koszar marynarki wojennej odbyło się nabożeństwo żałobne poświęcone pamięci ofiar, które zginęły w łodzi podwodnej „Thetis". W Birkenhead dziesiątki tysięcy osób wzięły udział w nabożeństwie, które odbyło się pod gołym niebem. W tym samym czasie w miejscu katastrofy z samolotów zrzucono na morze przeszło 400 wieńców, wśród których zwracały uwagę olbrzymie wieńce od marynarki francuskiej, brazylijskiej oraz wieniec z wstęgami o barwach włoskich, na których widniał napis „od przyjaciół Włochów".

* * *

Warszawa 7. 6. PAT. Pan minister spraw wojskowych gen. dywizji Tadeusz Kasprzycki w związku z katastrofą łodzi podwodnej „Thetis" przesłał w dniu 6 bm. na ręce lorda admiralicji angielskiej depeszę treści następującej:

„Pierwszy lord admiralicji — Londyn

Wojsko i marynarka wojenna R. P. łączą się w żałobie z marynarką brytyjską z powodu katastrofy łodzi odwodnej „Thetis".

(—) Minister spraw wojskowych Tadeusz Kasprzycki, gen. dywizji".

„Liga samobójców" na nieszczęsnym statku

Havana, 7. 6. PAT. Pomimo starań komitetu pomocy uchodźcom w celu umożliwienia pasażerom parowca „St. Louis" wylądowanie na wyspie Pinos, rząd kubański nie zamierza, jak się zdaje, podejmować rozmów w tej sprawie. Dziś nad ranem parowiec „St. Louis" nadał radiodepeszę, że postanowił ostatecznie wracać do Niemiec. Na wiadomość o tym komitet uchodźców w Havanie zwrócił się do prezydenta Roosevelta z ponownym apelem o pomoc dla uchodźców żydowskich, znajdujących się na pokładzie „St. Louis". Komitet podkreśla, że wśród tych uchodźców znajduje się przeszło 400 kobiet i dzieci.

W dniu wczorajszym w kołach uchodźców w Havanie krążyła wiadomość, iż 200 Żydów z parowca „St. Louis" podpisało „pakt samobójstwa", według którego, jeżeli parowiec powróci do Hamburga, odbiorą oni sobie życie. (Zob. tel. ŻAT-a na str. 7).

Tragiczny wypadek w kopalni szwedzkiej

Sztokholm, 7. 6. PAT. W kopalni Hofors spadła z wysokości 60 m. winda, w której znajdowało się 4-rech górników. Wszyscy oni ponieśli śmierć.

PRZEGLĄD PRASY

Przerwane milczenie

O zbrodni dokonanej na terenie politechniki lwowskiej prasa ogłosiła wyłącznie komunikat i na tym poprzestała. Przez długi czas nie odezwał się nikt w prasie polskiej poza pismami socjalistycznymi i demokratycznymi. Dopiero teraz „Gazeta Polska“ przerwała to milczenie i w korespondencji ze Lwowa zamieściła następujące uwagi:

> Zamordowanie — w krótkim przeciągu czasu — trzeciego z kolei akademika żydowskiego na wyższej uczelni Lwowa, odbiło się szerokim echem w całej Polsce. Pierwiastkowe śledztwo w tej ponurej sprawie stanęło przed dużymi trudnościami. Były pewne poszlaki, że zabity padł w starciu dwóch bojówek, a następnie, że zginął wskutek własnej nieostrożności. Dalsze śledztwo i badania lekarskie wykazały ponad wszelką wątpliwość, że zmarły student żydoski został w bestialski sposób zamordowany łomem żelaznym.
>
> Przez kogo?
>
> To dręczące pytanie pozostaje dotychczas niestety, niewyjaśnione.
>
> Na razie straszliwe domysły i przypuszczenia kierują się znowu w jedną stronę. Senat Politechniki jak najostrzej potępił metody gwałtu, dziekani odbyli w tej sprawie naradę w ministerstwie oświaty, niektórzy profesorowie zapowiadają rezygnację z katedr wobec powtarzających się zbrodni, inni domagają się od naczelnego prokuratora we Lwowie bezwzględnej ingerencji władz i zabezpieczenia uczelni raz na zawsze przed nowymi zamachami.
>
> Sprawa jest moralnie tak tragiczna w swej wymowie, że każdy komentarz osłabiłby tylko jej wrażenie. Jedno jest pewne. Ten postępek jest na wskróś niepolski, przeczy bowiem w stu procentach polskiej tradycji, kulturze i moralności. Ten postępek nie ma nic wspólnego z żadnym t. zw. światopoglądem, ideologią, antysemityzmem czy nacjonalizmem. Jest pospolitą zbrodnią i niczym więcej. I znowu nasuwa się przypuszczenie: obca agentura, prowokacja?
>
> Dajmy jednak pokój domysłom.
>
> Musimy natomiast sprawę postawić inaczej i w sposób najbardziej kategoryczny.
>
> Cała odpowiedzialna, najgłębiej zaniepokojona i w swym sumieniu boleśnie obrażona opinia publiczna Lwowa domaga się od właściwych czynników, aby uczyniły wszystko, co leży w ich mocy, żeby sprawca ohydnego mordu został wykryty i zgodnie z prawem państwowym ukarany. Leży w najbardziej żywotnym interesie państwa i społeczeństwa polskiego, jego poczucia i kultury moralnej, aby tak się właśnie stało. Jesteśmy pewni, że czynniki za wykrycie mordercy odpowiedzialne, w pełni zdają sobie sprawę z wagi ciążącego na nich obowiązku w tej sprawie. I twierdzimy, że tylko i tylko wykrycie sprawcy i kara, jaka go spotka, położy ostatecznie kres zbrodniom i szarpaniu imienia polskiego, szarpaniu, które przynosi nam niepowetowane szkody moralne.

Te słowa „Gazety Polskiej“ warto uzupełnić wywodami lwowskiego „Dziennika Polskiego“, zwłaszcza, że są one bardzo charakterystyczne i stanowią poniekąd odpowiedź na wywody „Gazety Polskiej“. Jak już donosiliśmy, „Dziennik Polski“ zamieścił niedawno notatkę, że władze uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie nie zawieszają i nie relegują studentów, którzy zostali skazani przez sądy państwowe i co do których nastąpiło już uprawomocnienie się wyroku. „Dziennik Polski“ pisze obecnie, że sądził, iż władze uniwersyteckie zechcą rozwiać niepokojące pogłoski, i nadeślą natychmiast sprostowanie i wyjaśnienie. Tymczasem — jak pisze „Dziennk Polski“ —

> Niestety, zawiedliśmy się. Upłynął już tydzień od zamieszczenia naszej notatki, która bądź co bądź nie może być dla władz uniwersyteckich obojętna, — a mimo to dotąd nie otrzymaliśmy ani zaprzeczenia, ani jakichkolwiek wyjaśnień.
>
> Sprawa staje się poważna. Milczenie rektoratu jest niepokojące. Brak jakichkolwiek oficjalnych wyjaśnień pozwalałby mniemać, że pogłoski istotnie mogą odpowiadać prawdzie, że mamy tu do czynienia z jakimś „cichym współdziałaniem“ pewnych czynników. Nie mamy podstaw do stwierdzenia, jakoby istniało jakieś milczące porozumienie między występnym elementem młodzieży uniwersyteckiej a tymi, którzy są powołani do czuwania nad godnością uczelni. Nie chcemy nawet przypuszczać, aby podobne związki były możliwe, tym bardziej więc milczenie władz uniwersyteckich w tej sprawie napawa nas obawą. Opinia publiczna domaga się jasnej i konkretnej odpowiedzi — jakie konsekwencje wyciągnęły władze uniwersyteckie w stosunku do skazanych studentów“.

W tym milczeniu władz uniwersyteckich, które nie mogły sprostować wiadomości o nierelegowaniu studentów sądownie skazanych tkwi istota zagadnienia. Dopóki stosowana będzie zasada bezkarności rozmaitych opryszków, którzy przypadkowo są zapisani na uczelnie i którzy szermują „patriotycznymi“ frazesami, dopóty bojówki endeckie będą wykorzystywać tę bezkarność. Nie pomoże piętnowanie sprawców awantur i morderstw, nie pomogą uchwały senatów akademickich, nie pomoże odżegnywanie się od morderców, bo do tego rodzaju ludzi nie ma żadnego dostępu perswazja i argument etyczny. Jedynie tylko karząca ręka sprawiedliwości może coś zdziałać a jak dotąd ręka ta nie dosięga awanturników ani morderców.

Bojkot Sopot

Pod tytułem „Dość jeżdżenia do Sopot“ zwraca uwagę „Polonia na następującą okoliczność:

> Ze zdumieniem dowiedzieliśmy się, że wielu lekarzy, i to w dodatku z Poznania, pozamawiało już mieszkania w Sopotach. Gdyby jeszcze ulokowali się w domach polskich, miało by to może coś wspólnego z finansowym zasileniem polskiej ludności w Gdańsku. Ale jak zostało stwierdzone, lekarze ci zamówili mieszkania celowo u Niemców.

Jest to naprawdę osobliwe widowisko, żeby w obecnym okresie lekarze poznańscy propagowali akuratnie Sopoty i to Niemców w Sopotach.

Złote myśli p. Doboszyńskiego

Myślenicki bohater p. Doboszyński objeżdża teraz miasta z referatem. Wedle „Warszawskiego Dziennika Narodowego“ udziela on rad co ma obecnie robić Polska i mówi m. in.:

> „W obliczu wojny wielki naród nie zawiesza z nikim broni. Walczy na wszystkich frontach. Obowiązuje nas nadal walka z Niemcami i Żydami równocześnie“.

Te rady zaopatruje „Dziennik Ludowy“ następującą uwagą:

> Tylko wariat, lub pijany może w obliczu napadu szukać sobie i sztucznie stwarzać dodatkowych wrogów. Miłych rad udziela Polsce p. Doboszyński ze swoją strategią rodem z Myślenic.

Strategia endecka jest wogóle niezwykle „udana“. Endecy propagują obecnie nietylko walkę z Żydami, ale walkę ze wszystkimi mniejszościami narodowymi w Polsce. Jak gdyby nigdy nic, jak gdyby nie było nakazem chwili w obliczu sytuacji zewnętrznej konsolidować wenętrznie wszystkie narodowości, mieszkające w państwe. Jest to typowa „strategia“ endecka.

Spór na temat Witosa

Jakkolwiek cała niemal prasa potępiła stanowisko „Kuriera Porannego“ i jego rewelacje na temat Witosa, to jednak pismo to wraca jeszcze raz do tej sprawy i stwierdza, że ze źródeł marodajnych otrzymuje szereg informacji. „Kurier Poranny“ podkreśla, że osoba pośrednicząca między Gestapo a Witosem poinformowała Witosa w obecności Wojciecha Korfantego o celach konferencji. Wszystkie informacje „Kuriera Porannego“ pokrywają się z dotychczasowym rewelacjami a należy je uzupełnić tylko jednym faktem, który Kurier Poranny szczególnie podkreśla:

> Jak wynika dalej z dokumentu, według opinii pośrednika Niemcom szło o to, aby mogli jeszcze w ciągu marca br. zdecydować sprawę przyłączenia Górnego Śląska do Niemiec oraz Śląska Cieszyńskiego aż po Bielsko do Czech.

Cele tych ataków są przejrzyste. Zwraca uwagę fakt, że ozonowy „Kurier Wileński“ potępia między wierszami ataki „Kuriera Porannego“ pisząc:

> Pod wpływem sytuacji międzynarodowej, która bynajmniej się nie odprężyła, a tylko myśmy się do niej przyzwyczaili, społeczeństwo w dalszym ciągu jest nastrojone jak najbardziej wrogo dla wszelkiego rodzaju rozgrywek wewnętrznych, któreby osłabiały wzrost naszego potencjału obronnego i spoistości wewnętrznej.

Dosadnie ocenia taktykę pisma ozonowego „Robotnik“ pisząc:

> Z taktyki Ozonu w ostatnich dniach widać, że niebezpieczną podjął grę. W okresie, kiedy nie słowna, lecz prawdziwa konsolidacja wszystkich obywateli kraju jest koniecznością państwową, kiedy równolegle do mobilizacji materialnej musi iść mobilizacja moralna narodu, nikt jeno właśnie Ozon, rzekomo konsolidujący naród, rozpętał nieprzebierającą w środkach akcję rozbijania zwartości społeczeństwa, akcję brutalną, napastliwą.

Polemika na temat sprawy Witosa trwa. Jak dotąd przyniosła ona tylko wzrost popularności Witosa. (Ro)

PARASOLE OGRODOWE
w wielkim wyborze — polecą
Fabryka Parasoli „AFKA“
Kraków, Miodowa 10 — Ceny fabryczne!

DLA OSÓB PRACUJĄCYCH UMYSŁOWO, NEURASTENIKÓW ORAZ CIERPIĄCYCH KOBIET szklanka naturalnej wody gorzkiej FRANCISZKA-JÓZEFA, zażyta na czczo rano, jest doskonałym, szybko i przyjemnie działającym środkiem oczyszczającym żołądek i jelita.

Tajemniczy rękopis w British Muzeum

(s) Szekspir, czy nie Szekspir? — oto znowu jest pytanie. Chodzi mianowicie — jak donoszą z Londynu — o trzy wąskie, pożółkłe kartki w sali manuskryptów Muzeum Brytyjskiego. Tutaj spoczywają za zielonym szkłem od niepamiętnych czasów. A teraz nagle mają one ponoć być kluczem do największej zagadki w historii literatury.

Przez dziesięć lat dr. Robin Flower, fachowy opiekun starych rękopisów, badał wyblakłe, dość niedbałe i nieporządne pismo tych kartek — na wszelki możliwy i niemożliwy sposób, ultrafioletowymi promieniami, najróżnorodniejszymi metodami grafologiczno-detektywistycznymi, aż w końcu przez porównanie z autentycznie uznanym podpisem Szekspira, doszedł do przekonania, że udało mu się odkryć jedyny wiarygodny manuskrypt Szekspira.

Obok, zaraz w drugiej witrynie, leży o ironio! — otwarty manuskrypt, pokryty bardzo starannym pismem filozofa-scholastyka: sira Francis Bacona z Verulamu.

Wreszcie skończy się ten urojony pogląd, że nie Szekspir pisał dzieła Szekspira — powiada dr Flower, pewny swojej sprawy.

Manuskrypt jest dramatycznym opracowaniem scen do sztuki teatralnej na temat Tomasza Morusa. Wedle dra Flowera, jest stwierdzonym faktem, że pewne towarzystwo teatralne, do którego należał także i Szekspir, planowało około roku 1596 wystawić sztukę, opiewającą tragiczne dzieje Tomasza Morusa. Liczne korekty w manuskrypcie tłumaczy Flower tym, że dramaturg (Szekspir) obawiał się skreśleń niektórych drażliwych miejsc przez cenzora.

Literaci optymiści promienieją z radości, większość jednak, to jeszcze niedowiarki. Szczególnie sceptycznie usposobieni są panowie ze Związku Bacona. Ot tak sobie, bez setnych i tysięcznych dowodów, nie pozwolą się przekonać, że Szekspira pisał naprawdę Szekspir, a nie Sir Francis Bacon z Verulam.

APOLINARY HARTGLAS

DYNAMIZM I DYNAMIT

W ostatnich latach stało się modnym zachwycanie się dynamizmem pewnych społeczeństw, względnie pewnych społecznych grup. Nimb, otaczający na początku faszyzm włoski, polegał na uwielbianiu, z jakim spoglądano na prężność i dynamizm młodych Włoch i ich twórcy. Dynamizmowi, rozmachowi zawdzięcza w dużym stopniu swój zwycięski pochód obóz majowy u nas w okresie swego rozkwitu, w 1926 i 1927 roku. Nawet hitleryzm imponował wielu przeciwnikom ideologii narodowo - socjalistycznej na skutek swego dynamicznego rozmachu.

Dynamizm imponuje, olśniewa widzów i toruje drogę dynamicznej grupie. Tolerowanie rozmaitych ekscesów ze strony pewnych organizacji młodzieżowych, protegowanie ich wystąpień, apoteozowanie ich, w znacznym stopniu tłumaczy się zachwytem dla ich dynamizmu. W ilu to enuncjacjach mniej lub więcej miarodajnych osobistości spotkaliśmy się z podkreśleniem, że należy łagodnie traktować ekscesy na uczelniach wyższych, że nie należy zbyt ostro potępiać wyczynów ONR-u bo przecież to „nasza młodzież", „jedyny czynnik dynamiczny", „przyszłość narodu" i t. p. Wszystkie inne warstwy społeczne zostały ogarnięte starczym marazmem, a tylko młodzież ugrupowań ONR-owskich ujawnia właściwą temu wiekowi jurność i dynamizm. Podobne zresztą zjawisko możemy zaobserwować i na ulicy żydowskiej. I u nas bardzo wielu imponuje dynamizm młodzieży rewizjonistycznej, który chętnie się przeciwstawia spokojowi i flegmie starszego pokolenia syjonistycznego oraz organizacji młodzieżowych, zgrupowanych dookoła sztandarów starego, ortodoksyjnego syjonizmu.

Dynamizm jest istotnie nieodłączną cechą młodości; czy to młodości w sensie wieku, czy to młodości w znaczeniu nowego, narodzającego się ruchu. Każda grupa społeczna, każdy ruch przechodzi przez okres młodości i dopiero z czasem, po osiągnięciu pewnych zdobyczy, utrwala się, uspokaja i jakby osiada. Nowe ruchy zawsze występują butnie, zaczepnie, w pełni żądnych czynu sił, i tym podbijają dookoła serca — zwłaszcza młodzieży. Dlatego też młodzież, sama butna, pełna wiary we własne siły i żądna czynu, lgnie tak do nowych ruchów i zasila ich szeregi. Młodzież pierwsza odezwała się na hasła komunizmu; młodzież wypełniła szeregi czarnych koszul; młodzież stanęła u boku Hitlera, naśladuje go w szeregach ONR-u polskiego, pospieszyła na zew Żabotyńskiego. Starzy pozostali — zdaniem młodzieży — bezwładni, spokojni, niezdolni do czynu. Młodzież dynamiczna z ironią spogląda na ustrojе demo - liberalne, na socjalizm, na syjonizm u Żydów, nawet na — Narodową Demokrację w Polsce.

Nie ma nic nowego pod słońcem — powiedziałby Eklezjasta. I tamte „starcze" ruchy też przeszły po — przez dynamiczne zablokowanie młodości. I one kiedyś pędziły dynamicznie; i one kiedyś wrzały szaleńczą żądzą czynu, pożądaniem światoburczej walki. Ale zdobyły coś, — i uspokoiły się. Bo bronią zdobytych pozycji. Bo obawiają się, że mogą coś utracić.

Jest to stałe przeciwieństwo pomiędzy posiadającym a nieposiadającym. Kto nic nie posiada — niewiele ryzykuje; ten się odznacza szaleńczą odwagą, gotów jest na wszystko, porywa się na słońce, kipi po prostu dynamizmem. Kto już coś posiadł — waży każdy krok, oblicza szanse za i przeciw, woli czasami cośkolwiek ustąpić, by zachować resztę, niż sięgnąć po wszystko i wszystko utracić. Tym się tłumaczy, że ustroje państwowe demo - liberalne, że rozbudowana i oparta na sieci związków zawodowych socjaldemokracja, że oficjalny syjonizm, który wprawdzie w zdumiewająco krótkim czasie, ale w żmudnej codziennej pracy stworzył półmilionowy jiszuw żydowski w Palestynie, że te wszystkie kierunki nie są skore do ostrej walki, są raczej usposobione zachowawczo i podejrz-

Niezwykle skuteczny

Jest Odol, zwłaszcza jeżeli chodzi o usunięcie niesmaku, lub przykrego zapachu z ust. Dezynfekujące działanie Odolu jest wprost niezrównane — Odol tworzy znakomitą ochronę dla jamy ustnej i zapewnia świeży, przyjemny oddech. A więc do codziennego pielęgnowania jamy ustnej tylko płyn Odol! Odol na straży naszego zdrowia!

ODOL

DORIS LESLIE

AROMAT

Autoryzowany przekład Stelli Landy-Feldhornowej

101)

— Tak, ale to jednak nie to samo, prawda? — Georka osuszyła oczy chusteczką z czarnym rąbkiem. — Adoptowałabym chętnie podrzutka, tylko boję się, że mogą się w nim rozwinąć jakieś straszne cechy odziedziczone. Choroba umysłowa, skłonność do pijaństwa, albo Bóg wie co. Czy mogę zabrać z sobą Rozamundę do Ardenbridge? Czy mogłabyś mi ją oddać na jaki miesiąc? Dobrze? A może jestem samolubna? — Chyba, że — och, Kasiu! Gdybyś ty także pojechała! Przydałaby ci się taka odmiana. Wiecznie tu siedzisz i harujesz. Sprzedaj sklep i przeprowadź się do mnie. Będziemy żyły razem. Mogłabyś przecież mieć własne mieszkanie, całe skrzydło domu, jeżeli zechcesz. Byłoby nam tak dobrze z sobą.

Katarzyna uśmiechnęła się.

— A co powiedziałby na to Stanley?

— Powie to, co ja zechcę. Tak jest u nas zawsze. A jeżeli już nie chcesz przeprowadzić się do nas to wyjedź dokądś! Podróżuj! Użyj tych resztek młodości, które ci jeszcze zostały. Wyglądasz nieprawdopodobnie młodo, nikt nie przypisałby ci więcej jak dwadzieścia pięć lat. Kiedy pomyślę, że marnujesz swoje życie w sklepie, ogarnia mnie wściekłość. Gdybyś się wreszcie zdecydowała na rozwód z Ryszardem! Jestem przekonana, że wyszłabyś po raz drugi za mąż, tym razem zo kogoś godniejszego ciebie.

— Proszę cię Georko, nie mówmy o rozwodzie.

— Jestem przekonana, że kocha jeszcze tego nicponia, — pomyślała Georka śledząc wyraz twarzy siostry. Nie mógł to on umrzeć, zamiast naszej biednej, kochanej mamy? Podnosząc się do odejścia, mówiła:

— Zawsze byłaś uparta, jak kozioł, Kasiu. Wiem, że kiedy się raz zatniesz, nic nie zmieni twego postanowienia. Gdybyś jednak kiedyś miała dość pracy w firmie i tej beznadziejnej samotności... Przyznam ci się, że ja nie wytrzymałabym w tych warunkach. Taki dom bez mężczyzny jest okropny. Więc gdybyś kiedykolwiek zmieniła zdanie, to wiedz: Nic w świecie nie uszczęśliwiłoby mnie bardziej, jak to, gdybyś razem z Rozamundą przeniosła się do mnie na zawsze.

Położyła obie ręce na ramiona Katarzyny i potrząsnęła nią lekko, aby nadać wagi swoim słowom.

— Wierzysz mi chyba, że tak czuję?

— Wierzę ci kochanie. Dziękuję ci...

Georginia wróciła do Sussex i zabrała z sobą Rozamundę i Ellen. Katarzyna odczuła teraz podwójnie brak matki i tym wdzięczniejsza była Williamowi Roscoe za częste odwiedziny. Prócz pracy w sklepie niewiele rzeczy ją interesowało. Czytała jeszcze dość dużo; bywała za zebraniach towarzyskich u Jaspera Forbes, ponieważ bawiło ją zaznajamianie się z sławnymi ludźmi, których nazwiska powtarzały się tak często w gazetach. Nie brała żywszego udziału w rozmowie, przysłuchiwała się, obserwowała i dziwiła się namiętnym politycznym dyskusjom, które wybuchały nierzadko. Tematem rozmów bywał często Parnell. W otoczeniu Jaspera Forbes sympatyzowano żywo z samorządem dla Irlandii, a o Parnellu, niedawno wypuszczonym z więzienia, wyrażano się jako o męczenniku i bohaterze.

Podczas jednego takiego zebrania towarzyskiego w pracowni Forbes'a przedstawiono Katarzynie mężczyznę o oryginalnej powierzchowności. Nosił czarną aksamitną bluzę i obcisłe spodnie do kolan; miał faliste włosy, a na palcach błyszczały olbrzymie, średniowieczne pierścienie. Gdy go przedstawiono skłonił się głęboko z dziwnie czarującym uśmiechem. Kiedy chciała nawiązać z nim uprzejmą rozmowę, przybrał minę niezmiernie znudzoną. Zapytała go, czy maluje. Odparł:

— Tylko swoją własną twarz.

Dopiero gdy odszedł — a pożegnał się wcześnie — Katarzyna dowiedziała się, że był to Oskar Wilde.

(C. d. n.)

liwie, a czasami wręcz niechętnie przyglądają się dynamizmowi rozmaitego typu sankiulotów. Ich Sturm - und - Drang periode już minął — znajdują się obecnie w okresie planowego, stopniowego rozbudowywania osiągniętych pozycji.

Odwieczna walka ojców z dziećmi, odwieczne wzajemne niezrozumienie. Brak dynamizmu z jednej strony, nadmiar — z drugiej. Jednakowoż ten dynamizm młodzieży i nowych ruchów jest w zasadzie rzeczą pożyteczną, gdyż pcha ludzkość naprzód, toruje jej nowe drogi, nie daje jej zarosnąć pleśnią. Ale pożytecznym jest ten dynamizm wów czas tylko, gdy go się uda opanować, ująć w pewne karby, sprzęgnąć z kołami starszymi i użyć do ruszenia ich z miejsca. Nadmiar dynamizmu, zupełna samodzielność dynamicznych czynników, nieliczenie się ich z dotychczasowymi osiągnięciami i wytworzonym stanem rzeczy — czyni dynamizm szkodliwym. Dynamizm opanowany, kierowany, związany z istniejącymi instytucjami jest dynamizmem konstrukcyjnym: dynamizm nieokiełznany jest destrukcyjnym dynamizmem. Pierwszy działa, jak wybuchowe gazy poruszające silnik; drugie — jak rozsadzający wszystko dynamit.

Dufny zbytnio w siebie faszyzm czy narodowy socjalizm — nic nie stworzył; doprowadził jedynie do nędzy w dwóch wielkich krajach,, a groźbą rozsadzenia całego świata spowodował niepohamowany wyścig zbrojeń i tę katastrofalną sytuację, w jakiej znalazły się wszystkie państwa. Szkodliwym i rozsadzającym czynnikiem okazał się dynamizm ONR-u, pełniący nieświadomie funkcje narzędzia w ręku agentur obcych. Dynamizm naszego rewizjonizmu wytwarza stan anarchii w jiszuwie w chwili, gdy potrzebne jest jak najdalej posunięte skupienie sił i podporządkowanie ich jednolitemu kierownictwu. Momenty dynamizmu, tkwiące w rewizjonizmie, byłyby niezmiernie cennym nabytkiem dla naszego ruchu, zmierzającego do wyzwolenia narodu żydowskiego, gdyby mieściły się w ramach wspólnej organizacji. Wyzwolone z tych ram, a nawet przeciwstawiające się im — stają się groźnym czynnikiem zniszczenia.

Dynamizm sam przez się jest rzeczą dobrą i twórczą. Dynamizm nieopanowany wynaturza się w burzący wszystko dynamit, czynnik destrukcji i zniszczenia.

W KILKU WIERSZACH

PODZIĘKOWANIE PREMIERA RUMUŃSKIEGO. Premier Armand Calinescu wystosował listy z wyrazami podziękowania do kilku gmin żydowskich, które opodatkowały się na rzecz dozbrojenia armii. Depeszę ze słowami podziękowania otrzymał także dr W. Fildermann za akcję na rzecz dozbrojenia prowadzoną wśród ludności żydowskiej.

HOJNY DAR NA RZECZ Z. F. N. W RUMUNII. Znany syjonista rumuński Filip Rosenstein ofiarował milion lei na rzecz Żydowskiego Funduszu Narodowego.

WYRÓŻNIENIE NADRABINA BUDAPESZTU. Bawiący w Nowym Jorku nadrabin Budapesztu dr Simon Hevesi otrzymał dyplom doktora h. c. Jewish Theological Seminary w zakresie literatury hebrajskiej.

300 STYPENDIÓW UNIWERSYTECKICH W AMERYCE DLA UCHODŹCÓW. Ogólno amerykański komitet pomocy studentom-uchodźcom komunikuje, że na 200 wyższych uczelniach w U. S. A. ufundowano łącznie 300 stypendiów dla studentów-uchodźców. Stypendia będą przydzielane od nowego roku akademickiego.

300 DZIECI UCHODŹCÓW ŻYDOWSKICH z Niemiec wysłanych zostało z Holandii do Anglii.

Z EGZEKUTYWY AGENCJI ŻYDOWSKIEJ. Po wielomiesięcznym pobycie w Palestynie i Europie udała się w drogę powrotną do Ameryki członkini egzekutywy Agencji Żydowskiej pani R. Jacobs.

Podejrzana robota katowickiego brukowca

Katowice, 7. 6. (P) W związku z artykułem, który ukazał się w „Nowym Dzienniku" z dnia 26 maja pt. „Demaskujemy robotę streicherowską w Polsce" ciekawe jest stanowisko „Kuriera Wieczornego" jednego z wydawnictw „Polonii" katowickiej Stanowisko to pokrywa się w zasadzie ze stanowiskiem zajętym przez „Nowy Dziennik".

„Kurier Wieczorny" stwierdza, że periodyczne pisemko „Śląska Prawda" pod pokrywką działalności „narodowej", przemyca robotę hitlerowską. Z ilustracyj tego pisma oraz z artykułów widocznym jest czyim interesom brukowiec ten służy. Ilustracje są wykorzystywane z „Stürmera" i mają charakter wybitnie prowokujący. Charakterystycznym jest ponadto fakt, że na trzy kolumny ogłoszeń składają się przeważnie ogłoszenia niemieckie.

Pismo „Śląska Prawda" jest jedynym pismem w Polsce, wydawanym w języku polskim o tendencjach hitlerowskich. Interes publiczny domaga się jak najszybszego zlikwidowania tego pisemka.

WIKT
ZYGMUNT TURKOW w „Dzwonniku z Notre-Dame"
w teatrze żydowskim na Bocheńskiej

Pierwsze ofiary wojny

Tragedia łodzi podwodnej „Thetis"

(Korespondencja własna „Nowego Dziennika")

LONDYN, w czerwcu.

Zatonięcie „Thetis"', nowej angielskiej łodzi podwodnej, to jedna z największych tragedii, jakie wydarzyły się w Anglii od czasu wielkiej wojny. Szczegóły tej katastrofy są tak przerażające, że naprawdę dreszcz zgrozy przechodzi każdego kto uzmysławia sobie cały rozmiar tragedii. Przez 36 długich godzin przeszło stu młodych ludzi ginęło powolną śmiercią na dnie oceanu, a na górze tysiące krewnych i przyjaciół, setki statków ratowniczych, cała atlantycka flota wojenna, słowem, wszystkie środki, jakie nowoczesna technika dała człowiekowi do dyspozycji — wszystko stało bezsilne, asystując jakby tej strasznej agonii.

Nurkowie słyszeli dobijania dochodzące z zatopionej łodzi, w pewnej chwili dziób wychylił się z wody, cała łódź znajdowała się w pobliżu portu na płytkiej wodzie, co więcej, czterech członków załogi zdołało wydostać się za pomocą specjalnych aparatów ratowniczych jakie posiada każdy członek załogi i — naprzekór temu wszystkiemu sto jeden osób znalazło straszną śmierć w głębinach.

Coś jakby sprzysięgło się, żeby tragedię po dnieść do niesłychanych rozmiarów. Anglia w tej chwili opłakuje bowiem nietylko śmierć akumulatorów, spowodować musiały śmierć wszystkich tych, którzy zostali w łodzi.

Prawdziwe powody katastrofy pozna się do piero za kilka dni, kiedy uda się łódź przyholować do brzegu. Ludziom już nic nie pomoże jednak. Ostatnia sobota była dniem żałoby narodowej w Anglii. Przed gmachem admiralicji gdzie co parę minut ukazywały się biuletyny o akcji ratowniczej, gromadziły się tysięczne tłumy. Przez półtora doby tysiące ludzi — matki, żony dzieci uwięzionych, z biciem serca czekały na nowiny. Jakoś nikt nie wierzył, żeby to wszystko mogło się skończyć bez happy endu. Człowiek dzisiejszy takie głębokie zaufanie ma do swojej techniki, że nikomu na myśl nie przyszło, że tutaj gdzie cała nowoczesna technika została zmobilizowana, bezsilność ludzka wyjdzie na jaw w całej swej jaskrawości.

Z początku prasa traktowała całą sprawę, jako wielką sensację. Specjalne samoloty robiły zdjęcia z pola akcji ratowniczej, reporterzy opisywali wzruszającą odwagę i wytrzymałość przysłowiowej „sailors wife" — to jest żony marynarza. Gdziekolwiek się szło, widać było zdjęcia, telegramy i nowiny o „Thetis".

I nagle jak grom z jasnego nieba spadła na

Matuje i konserwuje cerę PUDER ABARID

tylu ludzi. Nadomiar złego na pokładzie „Thetis" znalazł się kwiat angielskiej marynarki wojennej. Najlepsi eksperci w dziedzinie łodzi podwodnych, najzdolniejsi kapitanowie, najbardziej znani konstruktorzy i inżynierowie zebrali się na tej łodzi, by wziąć udział w jej pierwszej a ich — ostatniej podróży. Straty jakie poniosła marynarka angielska nie dadzą się poprostu w cyfrach ocenić. I pomyśleć tylko, że właśnie ci wszyscy eksperci — najlepsi znawcy problemów łodzi podwodnych na świecie. nie potrafili przez tyle godzin wydostać się z matni!

Ci czterej rozbitkowie, którzy wydostali się nazewnątrz zapomocą aparatów Daviesa (to jest pewnego rodzaju sztucznego płuca do nurkowania) wysuwają makabryczne wytłumaczenie dla niewyjaśnionej dotychczas zagadki, dlaczego reszta załogi nie poszła w ich ślady i nie opuściła na czas zatopionej łodzi. Oto przypuszcza się, że jakiś członek załogi, który wychodził bezpośrednio po tych czterech szczęśliwcach, utopił się w komorze pełnej wody, jaką przebyć musiał, nim aparat Daviesa zdatny się stawał do użytku. Z chwilą zaś gdy trup człowieka znalazł się w tej ciasnej komórce ciężkie drzwi metalowe, które otwierały się nazewnątrz, zostały efektywnie zatarasowane, uniemożliwiając ucieczkę pozostałej setki.

Inne wytłumaczenie nie mniej wzruszające wysuwane jest przez niektórych ekspertów. Oto każdorazowe otwarcie drzwi dla wypuszczenia jednego człowieka powoduje napływ dwóch tonn wody do łodzi, ponieważ zaś zachodziła obawa że przy wydostaniu się części zaledwie załogi reszta ulegałaby zatopieniu, — możliwym jest, że bohaterscy pasażerowie łodzi postanowili, po wysłaniu czterech pierwszych zwiastunów katastrofy, oczekiwać pomocy z zewnątrz dla wszystkich bez wyjątku. Niestety, pomoc przyszła zapóźno. Gazy bowiem, które wytworzyły się na skutek zalania wszystkich hiobowa wieść. Admiralicja wydała komunikat: niestety nie ma nadziei. Parę godzin jeszcze zebrane tłumy czekały cierpliwie, wciąż jeszcze tliła się iskierka nadziei, a miliony ludzi, którzy słuchali komunikatów radiowych, mówiło sobie: „To niemożliwe, to chyba pomyłka jakaś, za chwilę okaże się, że wszystko jest w porządku". Tak minęła ostatnia noc, noc długiej powolnej agonii dla setki młodych ludzi zamkniętych w „cudownej maszynie" na dnie oceanu.

Teraz gdy minęło pierwsze wrażenie, rozpocznie się zapewne hałas i wzajemne robienie sobie wyrzutów. Opozycja wykorzysta tę sposobność, by wnieść interpelację w parlamencie, by atakować admiralicję i firmę zbrojeniową, która wykonała nieszczęsną łódź. Znajdą się tacy, którzy widzieć będą w tym przejaw tajnej aktywności sabotażowej przedstawicieli państw obcych. Zwykłe małe ludzkie słabostki wyjdą na jaw, pokażą człowieka w jego przyziemnej formie. Obecnie jednak nad całą Anglią przebiegł powiew śmierci. Przed jej majestatem korzą się wszystkie głowy — Katastrofa wybiła swe piętno na obliczu całego narodu. Ludzie dumni ze swojej techniki, uświadomili sobie własną niemoc i nie będzie może przesadą powiedzieć, iż wstrząs moralny jakiemu uległo społeczeństwo angielskie — pozostawi głębokie piętno na tych wszystkich, którzy byli świadkami tej strasznej a beznadziejnej walki o uratowanie niewinnych męczenników naszej psychozy wojennej.

Ta setka ludzi, to były bowiem pierwsze ofiary wojny. Jak to przyznali eksperci, łodzie podwodne robi się jedynie w celach wojennych i dlatego nie można stosować przy nich tych samych środków bezpieczeństwa, jakie stosuje się przy statkach pasażerskich. Wojna to wojna — powiedział pewien doświadczony oficer...

Pierwsze ofiary już padły... J. KARMEL

BERNARD SINGER

ZA OCEANEM (III)

ZAPOMNIANY BOHATER

Gdyby trzy miesiące temu nastąpiło otwarcie pawilonu polskiego na wystawie światowej w Nowym Jorku, kto wie, czy poza garstką snobów i znawców sztuki, zwolenników osobliwości w architekturze, badaczy historii średniowiecznej zajrzałby jakiś inny gość do pięknych wnętrz. Twórcy wystawy starali się zdobyć Amerykanina estetyką. Obrazy, płaskorzeźby zostały uzupełnione pięknymi oprawami książek, drobiazgami, biżuterią z półszlachetnych metali, medalami. Sztuka stosowana odnosi tryumfy; pokazano Amerykaninowi wnętrze sal i pokoi, oddalono widza od przeciętnej rzeczywistości. Wprowadzono go do mieszkania dobrze usytuowanego dygnitarza pomajowego. Zapach perfum winien się jeszcze unosić w powietrzu na tle cacek, obrazków i przyciszonego nastroju pawilonu.

Rozestetyzowana atmosfera. W sali honorowej leżą dokumenty z okresów dawnych, prawie że legendarnych. Wyzierają z nich odruchy szlachetności, walki o wolność, niezależność. Oto odbitka statutu Łaskiego z napisem „sprawiedliwością państwa stoją". Oto reprodukcja przywileju Neminem Captivabimus, a na górze napis: nikogo więzić nie będziemy bez wyroku sądowego.

Wydaje się, że szereg reprodukcji w sali honorowej stanowi jakby wyzwanie rzeczywistości, przeciwwagę do zacisznych kątów estetycznych w sali drugiej. Rycerze ducha, pracy, nauki torują nowe drogi, przeciwstawiają się reakcyjnym uczonym. Prowadzi szeregi Kopernik, autor dzieła De revolutionibus. Napis u góry: „W atmosferze wolności polskiej wzrastał największy geniusz naukowy Polski i świata".

Tradycje demokracji, Kościuszki i Pułaskiego okresu rewolucji francuskiej wyzierają z wielu dokumentów tu umieszczonych. Ani śladu zapachu ozonowego. Ostatnim dokumentem odtwarzającym Polskę współczesną jest zapomniana i unieważniona już dawno Konstytucja z roku 1921-go.

Najlepiej nie zabierać z sobą, idąc na wystawę, żadnej gazety krajowej z dni ostatnich, pozbyć się Gazety Polskiej, Kuriera Porannego, zapomnieć, że istnieje jakieś ABC. Spojrzenie wstecz, w historyczną przeszłość rozmarza i roztkliwia. W tym stanie rzeczy nie widzi się nawet, ile polityki było w umieszczeniu eksponatów, w omijaniu produkcji wystawców określonej narodowości, ile delikatnej dyplomacji narodowościowej, nie mającej nic wspólnego z tradycjami, uwydatnionymi w sali honorowej pawilonu polskiego.

Dobrze jest i w pokoiku lasów państwowych. Wygląda to tak przytulnie, że nie widać wielkiego walca etatyzacji, duszącego i dławiącego gospodarkę krajową. Gdy orkiestra obok rżnie od ucha mazurki i krakowiaki, gdy kelnerka, uśmiechając się, poleca gorąco „wyborową", zagrychę krajową i inne polskie marcepany, wszystko razem wygląda różowo.

W pawilonie polskim przepełnienie. Ocierają łzy wzruszenia Polacy z Ameryki, wzdychają Żydzi z Polski. W tej sali ułud uzupełnionej opowiadaniami o dobrobycie, snem o przyszłej rzeczywistości, obrazem Polski szklanej i stalowej, brak jedynie jeszcze Wernyhory, któryby wzywał i nalegał.

Jest. Stoi u wrót wystawy, ściąga uwagę wszystkich. Wywołuje poruszenie nawet wśród rodowitych Amerykanów. Stoi przy wejściu wystawy piękna wieża. Obok, trzymając dwie szable w ręku, spoziera na teren wystawowy Władysław Jagiełło. Kilka miesięcy temu nikomu się nie śniło, że pomnik, dzieło Stanisława Ostrowskiego, tchnąć będzie polityką, że dokoła niego koncentrować się będzie uwaga wszystkich widzów, że obok postaci robotnika z pawilonu sowieckiego ten posąg górować będzie na wystawie.

Trzy miesiące temu Władysław Jagiełło nie był symbolem. Pewne sfery mogłyby się zastanowić nawet, czy warto, czy wolno, czy wypada ze względów dyplomatycznych pokazywać króla, na którym ciąży „grzech Grunwaldu". Dziś Władysław Jagiełło jest solenizantem. U stóp króla nie ma żadnego napisu. Organizatorzy wystawy zabawili się w politykę.

Rycerz o dwóch mieczach wzywa na wystawę. W urzędowym angielskim katalogu wystawy nie ma ani słowa o nim. Nie był przewidziany ze względów politycznych. Stoi grupka Amerykanów przed posągiem i zadaje pytania. Polak z Ameryki wyjaśnia: w 1410-tym roku pobił Niemców pod Grunwaldem. Wycieczka szybko zagląda do pawilonu. Nie ogląda pięknych ścian obrazów, symboli, nie zachwyca się nawet pionierami nauki. Kategoriami politycznymi myśli przeważna część zwiedzających wystawę. Efektowna wieża opatowska jest w cieniu. Inne przeboje wraz z bufetem i wyborową nikną na tle polityki. Chcieliby jeszcze widzieć w pawilonie kilka karabinów maszynowych, pokaz mocy i siły w walce z Niemcami.

Tyle rąk ludzkich złożyło się na uświetnienie estetycznej strony wystawy, tylu malarzy pracowało przy obrazach, tylu architektów trudziło się nad upiększeniem zewnętrznej i wewnętrznej strony. Cztery miliony złotych wydano na zmontowanie pawilonu polskiego, a wydaje się, że starczyłoby ustawienie pomnika, umieszczenie tych karabinów maszynowych własnego wyrobu.

Wydobyty z ukrycia odtworzony pomnik zdziałał cuda. Mowa Hitlera nadała politurę pomnikowi. Ma się wrażenie, że wargi Jagiełły są ściśnięte, że koń lada chwila zerwie się z miejsca, pędząc w stronę pawilonu włoskiego (Rzesza niemiecka nie skorzystała z zaproszenia). A może to wszystko jest snem, nieporozumieniem i pomyłką, fantazją dziennikarza, który oczyma politycznymi, przez pryzmat współczesności ogląda pawilon pełen wspomnień rewolucyjnych, bajek o demokracji i wolności.

NIEBYWAŁY SUKCES Kolektury Wolanowa!

Wielkie wygrane 44 loterii

zł. 100.000 na Nr. 55552			
„ 75.000 „ „ 107224			
„ 50.000 „ „ 26748			
„ 50.000 „ „ 156939			
zł. 25.000	na Nr. 131643	zł. 25.000	na Nr. 154543
„ 20.000	„ „ 128477	„ 20.000	„ „ 68955
„ 20.000	„ „ 155430	„ 20.000	„ „ 9801
„ 15.000	„ „ 112836	„ 10.000	„ „ 61231
„ 10.000	„ „ 122758	„ 10.000	„ „ 108353
„ 10.000	„ „ 49950	„ 10.000	„ „ 34480
„ 10.000	„ „ 107416	„ 10.000	„ „ 71476
„ 10.000	„ „ 22524	„ 10.000	„ „ 72946

oraz tysiące wygranych poniżej 10.000 padły w szczęśliwej kolekturze

J. WOLANOW

Warszawa, Marszałkowska 154

Losy I-ej kl. 45 Loterii są już do nabycia

Zamówienia zamiejscowe załatwia się odwrotną pocztą — Konto P. K. O. 18.814

Tragedia uchodźców na wodach kubańskich

Cofnięcie zezwolenia lądowania na wyspie. — Rząd kubański żąda od Jointu pół miliona dolarów. — Statek z uchodźcami zawrócony także z Cherbourgu.

Havana, 7. 6. ŻAT. Kubański minister skarbu zakomunikował dziś, że zostało cofnięte zezwolenie na wysadzenie 900 uchodźców żydowskich ze statku Hapag „St. Luis" na wyspie Pines, gdyż „Joint" nie wpłacił kaucji po 300 dolarów za każdego uchodźcę. Przedstawiciel „Jointu" zakomunikował ŻAT-nej, że rokowania z rządem kubańskim trwają w dalszym ciągu. Dyrekcja Hapagu informuje, że „St. Luis" znajduje się już w drodze powrotnej do Hamburga. Gdyby jednak w międzyczasie nadeszło zezwolenie lądowania, statek zawróci z drogi.

Dyrektor kubańskiego urzędu imigracyjnego ustąpił, i na jego stanowisko powołana została kobieta, pani Canditas Omez Calas, która oświadczyła, że będzie surowo przestrzegała przepisów imigracyjnych. Przedstawiciel nowojorskiego komitetu pomocy uchodźcom, Lawrence Berenson, który prowadził rokowania z prezydentem, otrzymał liczne pogróżki przez telefon, że jeśli nie zaniecha rokowań, będzie zgładzony.

Nowy Jork, 7. 6. ŻAT. „Hias" informuje ŻAT-nę, że czynione są starania o uzyskanie dla uchodźców ze statku Hapag „Flanders" (200 osób) zezwolenia na lądowanie pod pewnymi warunkami w Meksyku. Na razie odroczono wyjazd „Flanders" z portu Vera-Cruz.

* * *

Paryż, 7. 6. ŻAT. Dramatyczne sceny rozegrały się w porcie Cherbourg, gdy okręt niemiecki „Orinoco", mający na pokładzie 200 Żydów niemieckich z przeznaczeniem do Kuby, otrzymał rozkaz powrotu do Hamburga. Kilku uchodźców usiłowało popełnić samobójstwo przez rzucenie się do morza. Z okrętu wystosowano depeszę o pomoc do „Hicem" w Paryżu. Uchodźcy z „Orinoco" mają wizy wjazdowe do Kuby, wobec jednak losu pasażerów „St. Luis" władze niemieckie postanowiły odwołać uchodźców do Rzeszy.

Tysiąc uchodźców uniknęło niepożądanego spotkania

Jerozolima, 7. 6. ŻAT. „Haboker" donosi, że statek, mający na pokładzie około 1000 uchodźców żydowskich, uniknął dziś zetknięcia się na wodach palestyńskich w pobliżu Ness-Ziona z angielskim statkiem patrolowym.

Prokuratura złożyła w sądzie jerozolimskim skargę przeciwko angielskiemu inspektorowi policji Harry Godartowi i adwokatowi Maxowi Seligmanowi (Tel-Awiw), którym prokuratura zarzuca współdziałanie przy ułatwianiu lądowania w Palestynie nielegalnych imigrantów. Według aktu oskarżenia Godart w charakterze komendanta statku patrolowego miał usiłować przekupić innego oficera policji celem skłonienia go do czynów, które miały umożliwić wysadzenie imigrantów w niepatrolowanej miejscowości nadbrzeżnej.

Dziś — otwarcie sesji Komisji Mandatowej Ligi Narodów

Londyn, 7. 6. ŻAT. „Times" informują, że na sesję Komisji Mandatowej Ligi Narodów, której otwarcie odbędzie się w czwartek, rząd brytyjski będzie reprezentowany przez pięcioosobową delegację: minister kolonii MacDonald, radca prawny urzędu kolonii sir J. Bush, zastępca generalnego sekretarza rządu palestyńskiego Moody, rezydent angielski w Transjordanii Kirkbride i urzędnik centrali londyńskiej sir J. De-

Czwartek, 8 czerwca.

STACJE KRAJOWE

KRAKÓW: 7 Sygnał czasu i pieśń; 7.05 Audycje poranne; 8.15 Koncert orkiestry dętej pułku Ziemi Krakowskiej pod dyr. kpt. M. Firka; 9 Transmisja z Płocka: nabożeństwo; 11 Płyty; 11.30 pogad. sportowa; 11.57 Sygnał czasu, hejnał; 12.03 Poranek muzyczny; 13 Szukajmy przyjaciół, felieton wygł. Irena Gembrowicz; 13.15 Muzyka obiadowa. Wyk.: ork. rozgł. wileńskiej pod dyr. Wład. Szczepańskiego, J. Katin i E. Romanowski (duety wokalne), J. Michalski (wiol) i W. Jodko (cytra); 14.40 Wojsko polskie: „Idziem, gdzie wódz nasz kochany" aud. dla młodzieży; 15 W świecie niewidzialnych istot, rozmowa nauczycielki z chłopcem w opr. T. Kosteckiego; 15.15 Gawęda „Skrzydlaty człowiek" w opr. inż. Wł. Müllera; 15.30 Płyty; 15.45 Aud. dla młodzieży wiejskiej; 15.15 „Z orkanowych dumań" aud. w opr. Ant. Zachemskiego; 16.30 Koncert solistów. Wyk. K. Wyrobek-Roesnerowa (fort. i akomp.), Zdz. Roesner (skrz.), 17.15 „Echa mocy i chwały"; 17.30 Koncert rozrywkowy. Wyk. Mała ork. PR. pod dyr. St. Dzięgielewskiego, K. Bartz Boredin (piosenki), Trójka Radiowa, „Te 4" zespół wokalny i trio gitarowe Tychowskiego; 18.50 Przem. min. Kościałkowskiego; 19 „IV. Sejm króla Stefana"; 19.30 Fragmenty oratorium; 19.50 Koncert rozrywkowy w wyk. kwartetu Schrammla; 20.15 Lokalne wiad. sportowe; 20.20 Tyg. dźwiękowy, dziennik wiecz., wiad. meteor., zbiorowe wiad. sport. z Rozgłośni, Nasz program na jutro; 21.15 Muzyka rozrywkowa w wyk. ork. rozgł. lwowskiej pod dyr. T. Seredyńskiego; 21.40 Teatr wyobraźni: „Księżycowy kawaler" słuchowisko M. Niżyńskiego; 22.10 Transmisja z Londynu: Muzyka filmowa w wyk. zwiększonej orkiestry B. B. C. pod dyr. Luisa Levi (zdjęcia dźwiękowe z Warszawy); 23—23.05 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, komunikat meteorologiczny.

WARSZAWA: 7 p. Kraków; 19.50 Utwory Karola Szymanowskiego (płyty); 20.20—23.05 p. Kraków; 23.05 Wiadom. z Polski w jęz. włoskim; 23.15 Koncert muzyki polskiej.

KATOWICE: 6 Płyty; 7 p. Kraków; 19.30 Regionalna aud. słowno- muzyczna; 20.05; Rozmowę ze słuchaczem przepr. J. Tepa; 20.15—23.05 p. Kraków.

LWÓW: 7 p. Kraków; 20 Z muzyki starowłoskiej; 20.20—23.05 p. Kraków.

ŁÓDŹ: 7 p. Kraków; 15 Literatura dla wszystkich; 15.15 Muzyka popularna (płyty); 15.25 „Żywica — niewykorzystane bogactwo naszych lasów" — pogad.; 15.35 Płyty; 15.45 p. Kraków; 19.50 Koncert popularny; 20.15—23.05 p. Kraków.

STACJE ZAGRANICZNE

JEROZOLIMA (449.1): 12.30 Sygnał czasu, komunikaty; pieśni Czajkowskiego w wyk. Józefa Schmidta; 12.40 Dziennik południ. (po hebr.); 12.50 Program arabski; 13 Dziennik południ. (po arab.); 13.10 Program ang.; 13.20 Dziennik południ. (po ang.); 13.30 Sygnał czasu, koniec programu połdn.; 16 Sygnał czasu, komunikaty, koncert muzyki lekkiej; 16.30 Kącik młodzieży hebr.; 18 Pogadanka językowa J. Lawniego; 18.15 Program arabski; 19 Kom. meteorol., dziennik wiecz. (po hebr.); 19.15 Pogadanka lekarska: „O odżydzaniu" — wygłosi dr Schechter; 19.25 Koncert utworów A. W. Sternberga, w wyk. zespołu studia; 20.10 Krótka audycja z płyt; 20.15 Kom. meteorol., dziennik wiecz. (po ang.); 20.30 Słuchowisko; 21 Koniec programu.

18 LONDYN REG.: Solo na organach. LUBLANA: Koncert. RADIO PARIS: Teatr wyobraźni. — WIEŻA EIFFLA: Koncert orkiestrowy.

19 LILLE: Koncert popularny. WIEŻA EIFFLA: Koncert solistów. RADIO ROMANIA: 19.15 Koncert chóru. RYGA: 19.35 Rosyjska muzyka operowa.

20 BRUKSELA FRANC.: Koncert rozrywkowy. DROITWICH: Radiokabaret. KOPENHAGA: 20.10 Koncert pod dyr. Leopolda Stokowskiego. LILLE: 20.15 Czwartkowy wieczór rozrywkowy. RYGA: Koncert chóru łotewskiego. MONTE CENERI: 20.30 Koncert ork. mandolinistów. RADIO PARIS: Festival Chaussona. SOTTENS: Radiokabaret.

21 BRUKSELA FLAM.: Koncert ork. symfonicznej. FLORENCJA: Muzyka rozrywkowa. LONDYN REG.: Operetka. MEDIOLAN: Komedia. RZYM: „Il Conte Ory" — opera Rossiniego. SOFIA: Muzyka kameralna. STRASSBURG: Koncert rozrywkowy. LAHTI: 21.10 Muzyka lekka. POSTE PARISIEN: 21.15 Radiokabaret. LUKSEMBURG: 21.45 Koncert symfoniczny.

22 HILVERSUM II.: Koncert rozrywkowy. KOWNO: Muzyka taneczna. LUBLANA: 22.15 Koncert. FLORENCJA: Muzyka taneczna. RADIO ROMANIA: Koncert nocny. KOPENHAGA: 22.30 Popularne melodie rosyjskie w wyk. zespołu bałałajek.

23 BUDAPESZT: Muzyka cygańska. FLORENCJA: Muzyka taneczna. POSTE PARISIEN: Tr. z kabaretu. LONDYN REG.: 23.05 Muzyka taneczna.

Nienotowane powodzenie „Dzwonnik z Notre-Dame"
w teatrze żydowskim na Bocheńskiej

Jak doszło do katastrofalnego pożaru dworca kolejowego w Warszawie

Warszawa. 7. 6. (A) Komisja śledcza pod kierunkiem p. sędziego Demanta, jeszcze nie ukończyła swych prac dotyczących pożaru Centralnego Dworca. W świetle dotychczasowych wyników oględzin, ustalić się dadzą następujące fakty:

PRZYCZYNA POŻARU

Pożar powstał na skutek zapalenia się od iskry aparatu spawalnego izolacji korkowcj, nasyconej smołą. Wybuch pożaru nastąpił w tzw. słupie wentylacyjnym od strony alei Jerozolimskich, gdy na terenie dworca znajdowali się pracownicy z huty „Pokój" i zajęci byli spawaniem żelaznych części stopu. Ogień pierwszy zauważył pracujący przy budowie robotnik Jan Borysiak, który zorganizował wstępną akcję ratowniczą, a jednocześnie zaalarmował kierownictwo budowy. Robotnicy usiłowali stłumić pożar własnymi siłami, polewając wodą płomienie. Tymczasem jeden ze strażaków kolejowych zawiadomił straż ogniową, która przybyła na miejsce w liczbie pięciu oddziałów.

Natychmiast na wieść o pożarze zawiadowca stacji dworca głównego wydał zarządzenia, a mianowicie polecił wyłączyć prąd elektryczny wysokiego napięcia między dworcami Wschodnim i Zachodnim, usunąć publiczność z torów dworca, a stojący na trzecim torze elektryczny pociąg podmiejski wycofano przy użyciu parowej lokomotywy.

ZAWALENIE SIĘ STROPU

Nie upłynęło kilkanaście minut, gdy huk wstrząsnął powietrzem, a walące się stropy płonącej hali Centralnego dworca zamieniły dolne perony w istne rumowisko. Zawaliło się około 400 m. kw. sklepienia.

W rozmowie z jednym z przedsiębiorców budowlanych, który należy do kierownictwa budowy dworca, dowiadujemy się, że katastrofa przybrała tak niewielkie stosunkowo rozmiary zawdzięczając rusztowaniom, które zatrzymały ciężar spadającego sklepienia. Rusztowania te osłabiły siłę uderzenia, dzięki czemu podłoga dworca została przebita jedynie w jednym miejscu. Siła uderzenia była jednak bardzo wielka, gdyż ciężar wynosił około 400 kg. na jeden metr kw. powierzchni.

USZKODZONE TORY

Skutkiem runięcia przeszło 300 ton żelastwa i betonu, zawaliło się dwa tory kolejowe przy drugim peronie, co spowodowało zatrzymanie ruchu na warszawskiej linii średnicowej.

OFIARY OBOWIĄZKU

Zawalenie się stropu był to bezsprzecznie najtragiczniejszy moment pożaru. Wskutek osunięcia się rumowisk, zginął śmiercią bohaterską jeden ze strażaków, pełniący swój trudny obowiązek na miejscu pożaru, Jan Sokolik ze Śródborowa, którego wydobyto po godzinie, już nieżywego. Zasypany również gruzem strażak Kamoda, cudem ocalał, wydobyty spod gruzów po kilkudziesięciu minutach, żył a nawet był przytomny. Ponadto zostali ciężej ranni strażacy: Zygmunt Malewski i Henryk. Ladowski, oraz lżej ranni oficerowie straży, por. Klepa i ppor. Jerzy Jastński. Ogółem ofiarami katastrofy padli: 1 zabity i 12 osób rannych — poparzonych bądź pokaleczonych w czasie akcji ratowniczej.

WIELKIE OGNISKO

Po zawaleniu się stropu, na środku hali utworzyło się jak gdyby wielkie ognisko, do którego kolejno osuwały się ceglane omurowania ścian, z których pozostał właściwie tylko żelazny szkielet. Straż ogniowa tymczasem nie dopuszczała do rozszerzenia się ognia, który zaczął przerzucać się na niższe kondygnacje gmachu. Ogień wkrótce tu opanowano, jednak płomienie z furią zaatakowały część budynku od strony ul. Chmielnej, gdzie straż miała utrudniony dostęp. Pracowały tam obok funkcjonariuszy straży ogniowej również straż kolejowa oraz oddziały Centrum Wyszkolenia Pożarniczego.

Akcja w tym miejscu była bardzo utrudniona, ponieważ ogień objął izolację korkową między dwoma warstwami cegieł i wybuchał w coraz to innym miejscu. Strażacy zawieszeni dosłownie nad przepaścią na nadwątlonych rusztowaniach, zlewali wodą ściany, a jednocześnie strącali do wnętrza płonącego budynku nadwątlone części murów i belki. Po oczyszczeniu w ten sposób ścian można było zainstalować hydranty na środku hali i przystąpić do zlokalizowania ognia.

Od strony al. Jerozolimskiej lokalizowano ogień przy pomocy dwóch drabin typu „Magirus". O g. 8.30 rano, a więc w trzy godziny po wybuchu pożaru, ogień był opanowany, a w pół godziny później, całkowicie zlokalizowany. Nastąpiło dogasanie zgliszcz, a brygady drużyn kolejowych przystąpiły do porządkowania torów, usuwania rumowisk i spalonych murów.

STRATY

Co mówią fachowcy o odbudowie hali kolejowej? Prawdopodobnie trzeba będzie — zdaniem inżynierów — rozebrać stropy, a ponadto należy sumiennie sprawdzić ocalałe mury. Główne filary hali pozostały nienaruszone. Ściany boczne wysokości 24 m. ocalałe po pożarze, nie sprawiają wrażenia, aby były zbyt mocne, toteż trzeba będzie je również usunąć i całą tę część hali rozpocząć budować na nowo.

Część stiuków i fresków, niewykończonych jeszcze, spłonęła, lub uległa zniszczeniu przez wodę. Ocalały natomiast malowidła i projekty artystycznego wykończenia gmachu. Kompletnie zniszczone są izolacje ścian z impregnowanego korka.

Co do wysokości strat, są również podzielone zdania, według opinii fachowców, wahać się będą one od pół miliona do około miliona złotych.

Bywalców plażowych zawiadamiam, że w roku bieżącym prowadzę

PLAŻĘ TUR

H. WADLER
zeszłoroczny dzierżawca plaży „Wawel"

Wieśniacy arabscy przytrzymują i rozbrajają bandę terrorystów

Jerozolima, 7. 6. ŻAT. Po kilkunastomiesięcznej przerwie doszło dziś w pobliżu m. Kalkilieh ponownie do gwałtownego starcia między oddziałem wojskowym a liczną bandą terrorystów arabskich. Wojsko było wspomagane przez samoloty wojskowe. 14 terrorystów zostało zabitych.

Mieszkańcy wsi arabskiej Salmid, w okolicy Nablus, którym od roku dokuczała szantażem i terrorem banda terrorystów arabskich, schwytali dziś 12 członków tej bandy, rozbroili ich i oddali w ręce policji. Wśród schwytanych znajduje się także herszt bandy, Abdul Medżid.

Turcja zrzeka się niemieckich „specjałów"

Ryga. 7. 6. (A) Prasa sowiecka donosi z Ankary, że rząd turecki postanowił wypowiedzieć umowę, zawartą z III Rzeszą w sprawie dostawy samolotów dla Turcji. Jednocześnie rząd postanowił zamówienie to uczynić w Anglii, która udzieliła Turcji na ten cel większych kredytów. Na wypadek„ o ileby Anglia nie zdołała z tych czy innych względów wykonać owe zamówienia, to w myśl porozumienia rząd turecki ma prawo dysponować nadal kredytem angielskim, kierując te zamówienia do Holandii lub Szwajcarii.

PRZEGLĄD GOSPODARCZY

Przeciwko wyeliminowaniu starych firm handlowych z importu

Reakcja kupiectwa i przemysłu polskiego

WARSZAWA, w czerwcu.

Akcja niektórych kół biurokratycznych i samorządu gospodarczego, zmierzająca do spętania inicjatywy prywatnej w drodze ograniczenia liczby importerów i td. (Ob. nasz artykuł w „N. Dz." z dn. 3 bm. p. t. „Gdy do handlu wprowadzona zostaje polityka...") zaczyna budzić reakcję w poważnych kołach kupiectwa i przemysłu polskiego.

Jako osłoda dla organizacji kupieckich pomyślane były normy kwalifikacyjne dla importerów, w myśl których firma musi być członkiem organizacji branżowej, wchodzącej w skład Rady Naczelnej zrzeszeń kupiectwa polskiego, względnie Centrali Związku Kupców, które udzielają opinii o firmach. Następnie o wpisaniu na listę importerów decyduje komitet przywozowy R. H. Z., po zasięgnięciu opinii odnośnej organizacji branżowej, oraz terytorialnie właściwej Izby przemysłowo - handlowej.

Ale już mówiąc o C. Z. K., która w kategoryczny sposób przeciwstawia się zakusom biurokratyczno - eliminacyjnym, również w poważnych kołach kupiectwa polskiego budzi się reakcja. W kołach tych panuje przeświadczenie, że jakkolwiek obecnie ostrze projektowanych ograniczeń skierowane jest wyłącznie przeciwko kupiectwu żydowskiemu, to na dłuższą metę zwrócą się one przeciwko całemu bez wyjątku kupiectwu polskiemu i doprowadzą do skostnienia i zbiurokratyzowania handlu, wytwarzając specjalną cienką warstwę „szlachty kupieckiej", obdarzonej przywilejami, których będą pozbawione szerokie rzesze kupiectwa polskiego.

Nader trafnie i trzeźwo ocenia sytuację na tym odcinku Centralny Związek Przemysłu Polskiego.

Zdaniem jego jesteśmy ogarnięci swego rodzaju „psychozą naprawiania". Ulegają jej zwłaszcza czynniki, powołane do tzw. administrowania życiem gospodarczym. Dlatego też czynniki te należałoby dziś pohamować w ich nadmiernym pędzie do reorganizowania w tych wypadkach, gdy reorganizacja może i powinna być odłożona do spokojniejszej, spokojniejszej chwili.

Do takich dziedzin należy sprawa przebudowy naszego przywozu, wysunięta i zalecana przez konferencję importową.

Zapowiadając zwołanie konferencji importowej, p. Minister przemysłu i handlu mocno podkreślił, że celem konferencji jest wskazanie dróg takiej naprawy naszej gospodarki i naszego aparatu w przywozie, by objęte nią zostały potrzeby gospodarcze Polski na dalszą przyszłość.

Tak ujęty cel mieścił już sam w sobie konieczność bardzo przemyślanego i rozważnego stawiania wniosków na podstawie wnikliwej analizy i oceny dzisiejszego stanu rzeczy i jego braków. Nie dziw więc, że jedynie pierwszy etap — prace przygotowawcze do konferencji importowej — trwał szereg miesięcy.

Zdawałoby się, że byłoby usprawiedliwionym i naturalnym, że ten drugi etap, wymagający nie mniej rozwagi, ostrożności i przewidywania, a tym samym i czasu, może i musi trwać nie krócej od etapu pierwszego, przygotowawczego. Wbrew temu dookoła sprawy prac realizacyjnych konferencji importowej daje się odczuć niczym nie usprawiedliwiona atmosfera gorączkowego pośpiechu. Konkretne, szczegółowe, normy, mające przekształcić nasz aparat przywozowy, pragnie się wyprowadzić w ciągu kilku tygodni z ogólnych wskazań, które przed konferencją importową rozważane były w ciągu całych miesięcy. A wszak łatwiej jest ustalić tezy generalne aniżeli wysnuć z nich całkowicie określone i do końca przemyślane normy życiowe.

Słusznie p. A. Giżycki, będący wybitnym znawcą tego zagadnienia, zwraca uwagę w ostatnim zeszycie „Przeglądu Gospodarczego", że trwałe osiągnięcia w tej dziedzinie mogą nastąpić w ramach naszego systemu polityki gospodarczej jedynie w drodze dłuższej ewolucji, a tym samym wymagają ewolucyjnych metod oddziaływania. To znaczy stworzenia warunków, mogących przyśpieszyć pro ces tworzenia się nowych, zdrowych placówek handlu przywozowego i podnoszenia się na wyższy poziom placówek istniejących, nie zaś w drodze cięć mechanicznych i radykalnej selekcji, która mogłaby stworzyć próżnię, szczególnie dziś niebezpieczną.

Autor artykułu, zwraca uwagę na doniosłą z punktu widzenia obronności państwa dziedzinę organizacji handlu przywozowego, podkreśla, że obecnie przeżywana chwila jest tego rodzaju, że wymaga bardzo głębokiego namysłu, czy w ogóle możliwe jest przystąpienie dzisiaj do podmiotowej, głęboko sięgającej przebudowy naszego przywozu, by zastosować ją w praktyce. Być może należało by pójść drogą pośrednią częściowej, stopniowej realizacji, indywidualizując jej tempo w zależności od działu i charakteru przywozu mniej lub więcej ważnego lub całkiem obojętnego z punktu widzenia obronności kraju. Jednolita recepta byłaby tu i trudna i nawet niewłaściwa.

W każdym razie pośpiech, przejawiający się dookoła realizacji uchwał Konferencji Importowej, nie jest usprawiedliwiony, a nawet mógłby się łatwo okazać szkodliwym, zakłócając ciągłość i intensywność pracy dotychczasowego aparatu przywozowego.

Doraźnie i wydatnie zwiększony program przywozowy surowców sprawia, że nabiera dziś wyjątkowego znaczenia nie tylko jakość, ale i liczebność placówek przemysłowych i handlowych, które mogą być wykorzystane dla celów intensyfikacji przywozu.

Wreszcie p. Giżycki podkreśla, że tolerancja w tym zakresie wydaje się konieczną tak długo, dopóki nie będzie istniała zupełna pewność, że placówki przywozowe, które ostaną się przy selekcji, okażą się zdolnymi pod względem organizacyjno-handlowym i finansowym nie tylko utrzymać przywóz na dotychczasowym poziomie, lecz stworzyć w sumie dostateczne składy surowcowe. Dopóki takiej pewności brak — a brak jej w wielu działach przywozu surowcowego — każda nazbyt radykalna reforma tego, co jest, będzie niczym innym jak bardzo niebezpiecznym eksperymentem. Wszystko to, co jest, na razie przynajmniej, teorią w tym ro[...], że nie mogłoby być zaraz zastosowan[...] [...]awy wstrząsu w naszym aparacie przyw[...], powinno dziś ustąpić na plan dalszy prze[d] względami praktycznymi i doraźnymi koniecznościami; więcej niż kiedykolwiek rozumny kompromis pomiędzy teorią a praktyką jest nakazem chwili.

G. M.

NIE MA PECHOWYCH GRACZY! [...]ni przekona się każdy kto zakupi los do I-ej klasy w szczęśliwej kolekturze

KAFTALA

Listowne zamówienia prosimy kierować na adres: W. KAFTAL, Katowice, ul. Dyrekcyjna 2. Konto P. K. O. 304.016.

ODDZIAŁY KOLEKTURY: Bielsko, Jagiellońska 1 Chorzów, Wolności 26

KAFTAL — to synonim szczęścia!

Jak kształtować się będzie przyszła kampania zbożowa?

Opinia kół rolniczych

Warszawa 7. 6. (g. m.) Jak stwierdzają koła rolnicze, ceny żyta na rynkach krajowych w ciągu kończącej się za parę tygodni kampanii zbożowej wahały się na granicach od 13,88 zł. na kw. w listopadzie ub. roku do 15,63 zł. w maju bieżącego roku.

Bieżąca kampania odznaczała się względną stałością cen. Przeciętna najwyższa żyta była o 11,2 proc. wyższa od najniższej, rozpiętość między nimi nie przekraczała 1,75 zł. na kwintalu. Pomimo dobrego urodzaju i poważnych nadwyżek, których rynek wewnętrzny wchłonąć nie był w stanie, ani razu nie stwierdzono objawów paniki sprzedaży zboża za wszelką cenę, byle zaraz i za gotówkę. Ten moment niewątpliwie zapisać należy na plus kończącej się kampanii, pomimo że ceny żyta i innych zbóż były na ogół niskie.

Jak kształtować się będzie sytuacja w kampanii przyszłej? Przedstawia się ona niezbyt pomyślnie. Na rynkach światowych wobec ogromnych niesprzedanych zapasów ceny zapowiadają się bardzo niskie, ponieważ tegoroczny urodzaj w Polsce zapewne nie będzie zbytnio odbiegał od poprzedniego przeto trudno liczyć na oderwanie się od poziomu cen światowych.

W roku bieżącym ponadto konieczne jest pozostawienie w kraju pewnej rezerwy. Nie wiemy, czy zostaniemy wciągnięci w wojnę, czy też nie. Ale położenie nasze byłoby niezmiernie trudne, gdybyśmy rozpoczynali wojnę bez żadnych zapasów.

Wobec tego gromadzenie zapasów zboża jest konieczne.

Zdaniem kół rolniczych należy dołożyć starań, aby podaż była równomierna, rozłożona na cały rok. Potrzeba takiej podaży wypływa przede wszystkim z konieczności posiadania w kraju poważnej rezerwy na wypadek zatargu zbrojnego, kiedy wypadnie wyżywić większą niż zwykle ilość żołnierzy z zasobów własnych, ponieważ dowóz bywa wtedy bardzo trudny lub całkiem niemożliwy.

Wreszcie podnoszą koła rolnicze kredyt zastawowy i zaliczkowy powinien być uruchomiony i w roku bieżącym jak najprędzej, przy czym kredyt zaliczkowy przeznaczony dla własności mniejszej, powinien być znacznie powiększony i udzielany na termin znacznie dłuższy.

Wybitna poprawa w kopalnictwie ropy naftowej

Jak ocenia sytuację poszczególnych gałęzi przemysłu Instytut badania koniunktur?

Warszawa 7. 6. (g. m.) Zgodnie z danymi Instytutu badania koniunktur gospodarczych cen nastąpił w ostatnim kwartale w kopalnictwie ropy naftowej dość znaczny wzrost wydobycia. Wskaźnik produkcji podniósł się z 68,4 do 71,3, czyli o 4,2%, przewyższając poziom z przed roku o 3,8%. Tak stosunkowo znaczny wzrost wydobycia wystąpił w ostatnim kwartale po raz pierwszy po kilku letnim okresie stabilizacji produkcji na niskim po ziomie. Posiada to doniosłe znaczenie z punktu [...]

dzenia obronności Państwa.

Należy zaznaczyć, że stabilizacja wydobycia ropy naftowej miała miejsce pomimo znacznie wzmożonego w ciągu ostatnich lat ruchu wiertniczego. Wzrost zatem wydobycia w ostatnich czasach zdaje się wskazywać, że zwiększona intensywność wierceń zdoła zapobiec skutkom wyczerpywania się eksploatowanych pól naftowych.

Zwiększenie produkcji ropy nabiera tym większego znaczenia, że zapotrzebowanie krajowe na produkty naftowe od dłuższego czasu wykazuje stały wzrost. W związku z tym udział wywozu, który przed dwoma laty wynosił od 30 do 50% zbytu produktów naftowych, w ostatnim półroczu spadł do około 10%.

Produkcja energii elektrycznej, po lekkim spadku w kwartale poprzednim, wykazała silny wzrost o 6,8%, osiągając poziom o 11,3% wyższy, niż w pierwszym kwartale 1938 r.

Wydobycie rudy żelaznej wykazało w ostatnim kwartale silny wzrost — o 10% — na skutek zwiększonego zapotrzebowania na rudę ze strony hutnictwa krajowego w związku z przyłączeniem hut zaolziańskich. Produkcja przemysłu metalowo-maszynowego podniosła się w ubiegłym kwartale o 8,8% wykazując poziom o 6% wyższy, niż przed rokiem. Ponowny silny wzrost wytwórczości wykazał przemysł elektrotechniczny, który wciąż jeszcze znajduje się w stadium rozwoju strukturalnego. Produkcja tego przemysłu wzrosła o 7%, osiągając poziom o 21% wyższy, niż przed rokiem. Wytwórczość przemysłu chemicznego utrzymała się na niezmienionym poziomie, a wydobycie soli potasowych — bez wyeliminowania sezonowości — wykazała wzrost o 17%.

Wskaźnik produkcji dóbr spożycia wzrósł ze 109,1 do 117,0 a więc o 7,2%, przewyższając poziom z pierwszego kwartału 1938 r. o 5,3%. Sytuacja w przemyśle włókienniczym doznała w kwartale ostatnim znacznej poprawy. Stan zatrudnienia podniósł się o 9,9%, przy poziomie o 4,2 wyższym, niż przed rokiem. W marcu wskaźnik produkcji włókienniczej osiągnął nienotowany dotychczas poziom 136,1.

Produkcja przemysłu odzieżowego, po silnej zwyżce w poprzednim kwartale, obniżyła się o 4,5%. Przemysł skórzany wykazał natomiast wzrost wytwórczości o 3,4%. Stała tendencja rozwojowa, cechująca produkcję przemysłu papierniczego, utrzymała się nadal, podczas gdy w przemyśle poligraficznym zaznaczył się umiarkowany spadek zatrudnienia.

Wskaźnik produkcji przemysłu spożywczego wzrósł bardzo znacznie — o 8,5%. Tak silny wzrost wskaźnika miał jednak, podobnie jak i w przemyśle włókienniczym, charakter statystyczny i wynikał ze zmiany sezonowości w wyniku rozszerzenia zakresu miesięcznej statystyki zatrudnienia od 1937 r. Wydobycie soli kamiennej i warzonej, które w poprzednim kwartale znacznie się obniżyło, wykazało wzrost o 4%.

Wskaźnik produkcji przemysłów energetycznych oraz zależnych od eksportu wzrósł ze 105,3 w poprzednim kwartale do 112,2 w kwartale ostatnim, a więc o 6,6%, osiągając poziom o 8,4% wyższy, aniżeli w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Wreszcie położenie w przemyśle drzewnym uległo dalszej poprawie. Wpłynęło na to pomyślne ksztaltowanie się sytuacji na rynku krajowym, podczas gdy eksport materiałów drzewnych miał tendencję raczej zniżkową.

Obliczany przez Instytut wskaźnik spożycia 6 wybranych artykułów wykazał w ostatnim kwartale wzrost o 2%. Szczególnie silnie wzrosło spożycie nafty o 9%, co łączy się z poprawą sytuacji ludności wiejskiej, — i spożycie cukru o 5%. Bardziej umiarkowany wzrost wykazują: frekwencja w kinematografach oraz spożycie piwa. Zmniejszyło się nieco spożycie spirytusu. W porównaniu z pierwszym kwartałem ub. r. wskaźnik spożycia 6 wybranych artykułów wykazywał poziom wyższy o 9%.

—oo—

Potrącenie należności za świadectwa przemysłowe na 1939 rok ze scalonego podatku obrotowego

Przestarzała forma świadectw przemysłowych dla przedsiębiorstw przemysłowo - handlowych została zniesiona ustawą o podatku obrotowym, obowiązującą od stycznia 1939 r., co przyczyniło się znacznie do uproszczenia techniki podatkowej. Należność za świadectwa przemysłowe wkalkulowano w nowe stawki podatkowe. Ze względów jednak budżetowych celem utrzymania w roku budżetowym 1938-39 przewidywanych wpływów ze świadectw przemysłowych, ustawodawca — mimo wprowadzenia od 1939 r. podwyższonych stawek podatkowych — utrzymał w tym roku również pobór opłat za świadectwa przemysłowe z tym, że należność za świadectwa zostanie potrącona z zaliczek względnie wymiaru podatku obrotowego za 1939 r., uiszczonego przez osoby, opłacające podatek obrotowy.

Jednak ani przepisy ustawy o podatku obrotowym ani rozporządzenie wykonawcze nie podają sposobu, w jaki mają otrzymać zwrot swej należności za świadectwa przemysłowe przedsiębiorstwa, sprzedające towary, podlegające scalonemu podatkowi obrotowemu. Przedsiębiorstwa te opłacają bowiem podatek obrotowy za pośrednictwem wytwórcy danego produktu. Niepotrącenie należności za wykupione przez nie świadectwa przemysłowe spowodowałoby podwójne obciążenie tych przedsiębiorstw: raz z tytułu świadectw przemysłowych, a drugi raz z tytułu ekwiwalentu za zniesione świadectwa, zawartego w podwyższonych stawkach.

Celem uniknięcia podwójnego opodatkowania, Związek Izb Przemysłowo - Handlowych R. P. wystąpił do Ministerstwa Skarbu z wnioskiem o jednakowe traktowanie przedsiębiorstw dokonywujących obrotów towarami podlegającymi scalonemu podatkowi, jak i opłacającymi podatek obrotowy w zwykłej formie oraz o przyznanie im zwrotu należności za świadectwa względnie zarachowanie jej jako nadpłaty.

Nowe placówki gospodarcze w C. O. P.

Atrakcyjność Centralnego Okręgu Przemysłowego dla sfer gospodarczych wykazuje stały wzrost. Ostatnio duże zainteresowanie COP. wykazują przedstawiciele życia gospodarczego Wielkopolski. Dowodem tego jest zgłoszony do Delegatury Zw. Izb Przemysłowo Handlowych dla spraw COP. w Sandomierzu zamiar uruchomienia zakładów przemysłowych przez firmy ziem zachodnich.

W pierwszym rzędzie wymienić należy firmę „Bracia Kowalewscy" z Jarocina, która zamierza wybudować na terenie COP. zakłady ceramiczne i materiałów budowlanych; poza tym firmę „Kastor" z Poznania projektującą budowę montowni rowerów, oraz firmę „Pasanon" z Bydgoszczy — która przystąpić ma do budowy fabryki pasów dla celów przemysłowych.

Zapotrzebowanie na specjalistów w C. O. P.

Rozbudowujące się zakłady przemysłowe na terenie Centralnego Okręgu Przemysłowego zgłaszają często zapotrzebowanie na wszelkiego rodzaju specjalistów.

Ostatnio Ekspozytura Funduszu Pracy dla COP. w Rzeszowie zwróciła się do miejscowej Delegatury Związku Izb Przemysłowo Handlowych z zawiadomieniem że posiada możność zatrudnienia dla specjalistów. Wchodzą w grę m. in.: kalkulatorzy kosztów własnych, jeżeli chodzi o pracowników umysłowych, a z pośród rzemieślników: frezerzy, kowale na młoty parowe i walcownicy. Zapotrzebowania tego wspomniana Ekspozytura Funduszu Pracy pokryć nie może, gdyż zakłady przemysłowe reflektują jedynie na siły doskonale przygotowane fachowo. Z reguły, przed zaangażowaniem na stałe specjaliści muszą przejść kilkutygodniowy okres próbny w odnośnych zakładach przemysłowych.

W związku z tym wymienieni wyżej specjaliści mogą się zgłosić do Ekspozytury Funduszu Pracy dla spraw COP. w Rzeszowie, która wskaże im ośrodki pracy na terenie Centralnego Okręgu Przemysłowego.

Wszyscy spotykamy się w teatrze żydowskim na Bocheńskiej
„DZWONNIK Z NOTRE-DAME"

Zwiększenie stosowania warrantów ułatwi finansowanie zapasów

W życiu gospodarczym Polski transakcje oparte na warrantach, dokonywane są w b. niewielkim zakresie. Sprawa jest obecnie przedmiotem studiów samorządu przemysłowo-handlowego, który przystąpił do zbadania przyczyn, stanowiących przeszkodę dla rozwoju tej dziedziny wymiany handlowej.

Praktycznie warrant możnaby określić jako dowód ustanowienia zastawu na towarze na zabezpieczenie określonej sumy pieniężnej, płatnej w określonym terminie. Zgodnie z przepisami prawa towar musi znajdować się w magazynach publicznych domów składowych, które są uprawnione do wystawiania warrantów, wpisując w ich treść nazwę i ilość towaru oraz termin płatności i sumę pieniężną, na zabezpieczenie której z polecenia właściciela towaru warrant został wystawiony.

Z chwilą wystawienia przez publiczny dom składowy i wydania warrantu przez właściciela towaru wierzycielowi — staje się on papierem obiegowym o cechach zbliżonych do weksla. Wyższość warrantu nad wekslem polega na tym, że poza solidarną odpowiedzialnością dłużnika za sumę w nim wypisaną, jako zabezpieczenie służy towar znajdujący się w magazynach. Ustąpienie warrantu osobie trzeciej dokonywuje się w drodze zwykłego indosu. W razie niezapłacenia w terminie sumy pieniężnej, wypisanej na warrancie — następuje licytacyjna sprzedaż towaru, ewentualnie zaś dochodzenie praw przeciwko dłużnikowi w trybie postępowania wekslowego.

Warrant może służyć do regulowania należności pomiędzy przedsiębiorcami, bądź może być tytułem do uzyskania kredytu bankowego w drodze zwykłego dyskonta. Dla banku dyskonto warrantów stanowić będzie zawsze przedmiot dużego zainteresowania, jako kredyt zabezpieczony na towarze. Dla przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych korzystających z kredytu, warrant posiada tę dogodność, że zaopatrzony w jeden tylko podpis, może być już przedmiotem dyskonta w instytucji emisyjnej lub w bankach akcyjnych. Jak z powyższego wynika, wszystko wskazywałoby na to, że obieg warrantów powinien rozwijać się równolegle z obiegiem weksli, a w okresie sezonowego czy koniunkturalnego tworzenia się zapasów towarów, ilość warrantów powinna wzrastać.

Stwierdzić należy, że w wielu krajach warrant stanowi bardzo poważny dział obrotów bezgotówkowych w handlu, co znowu z uwagi na niedostateczny w Polsce obieg pieniężny — powinno być przyczyną szerszego jeszcze niż za granicą zastosowania tego instrumentu wymiany.

Pomimo wymienionych wyżej korzyści, w Polsce warranty nie zdobyły sobie należytego miejsca i stanowią znikomy odsetek obrotów. Niewątpliwie przyczyny tego stanu rzeczy należy szukać przede wszystkim w braku zainteresowania warrantem ze strony życia gospodarczego.

W miarę rozwoju interesu warrantowego — samo życie stworzy potrzebę uelastycznienia całego szeregu elementów związanych czy to z wystawieniem warrantu, czy uzyskiwaniem na ich podstawie kredytu. Na razie należy przede wszystkim przekonać sfery gospodarcze o korzyściach z obrotu warrantami i spopularyzować potrzebę szerokiego ich stosowania w obrocie bezgotówkowym oraz jako środka umożliwiającego finansowanie tworzenia zapasów, co jest szczególnie ważne w chwili obecnej.

Aresztowanie właściciela kawiarni pod zarzutem obrazy Marszałka Polski

Biała, 7. 6. (R) W dniu wczorajszym aresztowany został przez policję bialską właściciel cukierni i kawiarni „Bagatela" w Białej przy ul. 11 Listopada 36, Konrad Profit, pod zarzutem obrazy Marszałka Polski. Czynu tego dopuścił się wymieniony w restauracji Olmy w Białej, czym wywołał oburzenie obecnych tam gości. Zajście zlikwidowała policja, która odstawiła właściciela cukierni Profita do aresztu Sądu Grodzkiego w Białej, do dyspozycji prokuratora.

—oo—

Skazanie Niemca za rozsiewanie niepokojących wiadomości

Biała, 7. 6. (R) Przed Sądem Grodzkim w Białej odpowiadał Johann Zipser oskarżony o to, że ujemnie wyraził się o Armii Polskiej. Zipser przebywa w areszcie śledczym od dnia 1 maja br. Na rozprawie nie przyznał się do winy, przesłuchany jednak w charakterze świadka Leśniak potwierdził treść zarzutu sformułowanego w akcie oskarżenia. Po przeprowadzeniu przewodu sądowego Sąd skazał Zipsera za rozsiewanie fałszywych wiadomości, mogących wywołać niepokój publiczny, na 6 tygodni bezwzględnego aresztu, 30 zł. grzywny oraz na zwrot kosztów sądowych.

Niech w Polsce pieniądz służy pokojowi

Przemówienie wicepremiera Kwiatkowskiego

Cieszyn, 7. 6. PAT. W Cieszynie odbyło się dziś otwarcie i poświęcenie nowego lokalu oddziału Banku Gospodarstwa Krajowego, mieszczącego się przy ulicy inż. Eugeniusza Kwiatkowskiego.

Na uroczystość tę przybyli: wicepremier i minister Skarbu inż. E. Kwiatkowski, prezes B. G. K. gen. Górecki, wicemin. Przemysłu i Handlu Rose, wicemin. rolnictwa Wierusz-Kowalski, dyr. gab. min. Rakowski i kier. sekretariatu Barański, delegacja B. G. K. z dyrektorem naczelnym Baryszem oraz inni.

W pięknie przybranej sali nowego oddziału Banku odbył się akt poświęcenia lokalu.

Z kolei zabrał głos wicepremier Kwiatkowski, który w przemówieniu swoim podkreślił znaczenie instytucji finansowych, oraz rolę pieniądza we współczesnym życiu gospodarczym. Dawna Polska — mówił wicepremier — nie doceniała tego elementu. Instytucje finansowe i kredytowe mogą dziś odegrać wielką rolę w rozwiązywaniu trudności gospodarczych i politycznych i w podnoszeniu dobrobytu ludności. Skoro pieniądz — ciągnął p. wicepremier — może służyć wojnie lub pokojowi, to niech w Polsce służy przede wszystkim pokojowi, a gdyby Polska była zagrożona, to niech służy jej do zwycięstwa. Skoro pieniądz może służyć postępowi kultury ludzkiej, lub jej rozkładowi, to niech w Polsce służy postępowi kultury.

Sprawa aplikantów żydowskich na sali sądowej

Adwokat Kucharski uniewinniony

Warszawa, 7. 6. (A). Na dzisiejszej rozprawie przeciwko bohaterowi niedawnego procesu adw. Kucharskiemu najniespodziewaniej wypłynął moment żydowski. Jak wiadomo, Kucharski został oskarżony o to, że od aplikanta Feinmessera wyłudził 3.000 zł, przyrzekając mu udzielenie w swojej kancelarii prawa praktyki aplikanckiej mimo, że nie miał na to zezwolenia Rady Adwokackiej. Adw. Kucharski do sądu się nie stawił i obrońca jego złożył zaświadczenie lekarskie, że oskarżony jest ciężko chory na serce. Sąd postanowił skierować do mieszkania Kucharskiego lekarza sądowego celem dokładnego zbadania chorego i ustalenia, czy rzeczywiście nie może przybyć na rozprawę. Lekarz stwierdził, że Kucharski ma nerwicę serca, co jednak nie przeszkadza, by przybył do sądu. O godzinie 12 Kucharski zgłosił się na rozprawę. Na zapytanie prokuratora, dlaczego Kucharski nie zwrócił się do Rady Adwokackiej o zezwolenie na przyjęcie drugiego aplikanta, Kucharski odparł: Z powodu sprawy żydowskiej.

Przewodniczący: Co to znaczy?

Kucharski: Wiedziałem, oraz wiedzą moi koledzy, że Rada nie udziela zezwolenia na przyjęcie drugiego aplikanta żydowskiego.

— A przy aplikantach nieżydowskich Rada zawsze udziela zezwolenia? — pyta przewodniczący.

— Zdarzają się wypadki nie udzielania zezwoleń również na przyjęcie aplikantów katolików ale niezmiernie rzadko, natomiast wszystkie podania aplikantów żydowskich są odrzucane.

Okoliczność tą podnosi w swym przemówieniu adwokat Spitzbaum, który wspomniał o wielkiej tragedii aplikantów żydowskich, którzy poświęcają się studiowaniu prawa, a u samego kresu nie mogą głową przebić ślepego muru, którym jest brak adwokatów, u których mogliby aplikować, później zaś zamknięcie listy adwokatów. Nie dziw przeto, że aplikanci żydowscy wszelkimi siłami starają się otrzymać aplikację.

Po zakończeniu rozprawy, sąd uniewinnił Kucharskiego uznając, że stroną etyczną jego postępowania powinna się zająć Rada Adwokacka (do której adw. Kucharski zwrócił się o skreślenie go z listy adwokatów) zaś postępowanie jego nie nosi cech przestępstwa w świetle kodeksu karnego.

Układ angielsko-włoski nie został naruszony

-- oświadcza Chamberlain w Izbie Gmin

Londyn, 7. 6. (t). Odpowiadając na pytania, dotyczące włoskiego materiału wojennego, pozostałego w Hiszpanii, premier Chamberlain powiedział, iż rząd nie zamierza czynić żadnych kroków wobec rządu włoskiego, jeżeli sytuacja nie ulegnie zmianie. Odpowiadając na dodatkowe pytania, Chamberlain dodał, iż zdaniem jego, układ angielsko-włoski nie został naruszony.

Londyn, 7. 6. (t) Chamberlain oświadczył w Izbie Gmin, iż dotychczas opuściło Hiszpanię 20 tys. Włochów i 6 tys. Niemców. Włoskie siły lotnicze na Majorce zostały zredukowane i wkrótce mają opuścić wyspę.

Głównym przedmiotem wymiany not, poprzedzającej zawarcie układu angielsko-włoskiego, było uzyskanie zapewnienia, iż rząd hiszpański nie ofiaruje żadnych baz, gdzie materiał wojenny mógłby pozostać pod kontrolą obcą.

Tancerka włoska oskarżona o zdradę stanu

Genewa. 7. 6. (t) W znanej aferze szpiegowskiej tancerki włoskiej Rota zakomunikowano oskarżonym akt oskarżenia. Według tego aktu Virginia Rota i rysownik Joel oskarżeni są o zdradę stanu, popełnioną przez usiłowanie dostarczenia rządowi jednego z obcych mocarstw dokumentów, dotyczących obrony narodowej, a prywatny detektyw Rochat oskarżony jest o informowanie konsulatu włoskiego w Genewie o przekonaniach politycznych osób i stowarzyszeń genewskich. Żona Rochat oskarżona jest o wspólnictwo.

Zakłady Naukowe
Krakowskiego
Stowarzyszenia
Kupców

Kraków
Stradom 10
Telefon 164-40

Żyd. Koed. Gimn. Kupieckie
z prawami szkół państwowych

Żyd. Koed. Liceum Handlowe

Koed. Szkoła Przysposobienia
Administracyjno-Handlow.
Kurs Abiturientów
z prawami szkół państwowych

Przyjmują wpisy
codziennie z wyjątkiem
sobót i świąt od g. 10-2

KRAKOWSKA GIEŁDA ZBOŻOWA.

KRAKÓW, 7 czerwca. Pszenica 80 proc. ziarn. szklista 23.50—23.75, jednolita biała i czerwona 23—23.25, zbierana 22—22.25, żyto standart I 16—16.25, standart II 15.75—16, jęczmień jednolity 18.50—18.50, jęczmień przemiałowy 17.50 17.75, pastewny 16.50—16.75, owies niezadeszczony 20—20.25, standart I (lekko zadeszczony 18.75—19, standart II (zadeszczony dop.) 18.25—18.50, mąka pszenna wyciąg. 30 proc. 42.75—5.75, wyciągowa 35 proc. 41.75—44.75, gat. I. 50 proc. 39.75—41.25, gat. IA 65 proc. 35.75—37.75, gat. II 35-65 proc. 33.50—35.50, gat. II 50-60 proc. 31.75—33.25, gat. 50-65 proc. 31—31.50, gat. 60-65 proc. 25.25—25.75, pastewna 14.50—15, razowa 30.50—30.75, mąka żytnia gat. IA 55 proc. 27.25—27.50, razowa 24—24.50, mąka żytnia okręgu poznańskiego gat IA 55 proc. 27.25—27.75, otręby pszenne standartowe miałkie 11.50—11.75, średnie 10.75—11, żytnie standartowe 11.50 —11.75, jęczmienne 12—12.25. Obroty i tendencja: pszenica 130.5 spokojna, żyto 131 ożywiona, jęczmień 32 spokojna, owies 37 lekko zwyżkowa. Ogólny obrót 780 ton, tendencja ogólna ożywiona.

POZNAŃSKA GIEŁDA ZBOŻOWA

POZNAŃ, 7 czerwca. Żyto 14.85—15.10, owies pierwszy i drugi standart plus 25 groszy, mąka żytnia plus 25 gr. Reszta notowań bez zmiany. Tendencja i obroty: pszenica 230 spokojna. żyto 645 lekko zwyżkowa, jęczmień 40 spokojna, owies 20 spokojna. Ogólny obrót 2559 ton.

GIEŁDA WARSZAWSKA

WARSZAWA. 7 czerwca. Kursy zamknięcia. Akcje: Bank Polski 104.50—105, Norblin 97, Modrzejów 19—19.25. Lilpop 84.50—84.75, Starachowice 52.50, Węgiel 32.25. Tendencja nieco mocniejsza.

Papiery procentowe, 4½ proc. poż. wewnętrzna. 60.50, 3 proc. poż. inwestycyjna I m. 77, II em. 78, 3 proc. poż. inwestycyjna seryjna I em. 81.50, 5 proc. poż. konwersyjna 65. 4 proc. poż. konsolidacyjna odc. grube 6.50, odc. grube 61.25, 4 proc. poż. dolarowa (dolarówka) 39.50. Tendencja niejednolita.

Listy zastawne: 4½ proc. ziemskie Ser. V 57.50—57.75, 5 proc. listy m. Warszawy stare 72.50—73, 5 proc. listy m. Warszawy z 1933 r. 67—68.50, 5 proc. listy m. Warszawy z r. 1936 64—65, 5 proc. listy m. Częstochowy z 1933 r. 59, 5 proc. listy m. Łodzi z 1933 r. 60. Tendencja mocniejsza.

Dewizy: Bruksela 90.65, Amsterdam 283.10, Kopenhaga 111.35, Londyn 24.94, Nowy Jork czek 5.31¼, Nowy Jork kabel 5.32, Oslo 125.30, Paryż 14.11, Sztokholm 128.40, Zurych 120.05. Tendencja mocniejsza.

Wizyta pożegnalna posła Jugosławii na Zamku

Warszawa, 7. 6. PAT. Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął w dniu 7 bm. o godz. 12 na audiencji pożegnalnej w towarzystwie p. o. dyrektora protokułu p. A. Łubieńskiego posła Jugosławii p. Aleksandra Vukcevica, który opuszcza swą placówkę w Warszawie.

Ozon powołuje komisję ankietową w sprawie zmiany ordynacji wyborczej

Warszawa, 7. 6. (Sin). Dziś obradowała komisja zespołu Ozonu dla spraw zmiany ordynacji wyborczej. Przedyskutowano problem prawny, sprawę rozpisania ankiety i powołano specjalną komisję ankietową, na czele której stanął poseł Dering oraz szereg posłów i senatorów. Najbliższe posiedzenie tej komisji odbędzie się w połowie bieżącego miesiąca, po czym ustalony zostanie tekst ankiety, która zostanie rozesłana do specjalistów.

Nowy kontyngent adwokatów

Warszawa, 7. 6. (Sin). Wobec zakończenia egzaminów aplikantów adwokackich, Ministerstwo Sprawiedliwości przyzna nowe kontyngenty dla członków palestry. Nastąpi to dopiero po feriach.

Student-komunista pozbawiony prawa studiowania na uniwersytecie

Warszawa, 7. 6. (Sin). Na uniwersytecie warszawskim zaszedł ciekawy wypadek. Jeden ze studentów, oskarżony o przynależność do K. P. P., a znajdujący się poza granicami państwa, został przez komisję dyscyplinarną pozbawiony prawa studiowania na wyższych uczelniach.

Wzrost eksportu wyrobów przemysłowych

Kielce, 7. 6. PAT. Bieg wydarzeń międzynarodowych wpłynął na pomyślne kształtowanie się koniunktury dla przemysłu polskiego. I tak w przemyśle okręgu kielecko-radomskiego stwierdzono ostatnio wzrost eksportu wyrobów przemysłowych zarówno na rynki europejskie, jak i zamorskie.

—oo—

Kontrpropozycje angielskie ustalone na posiedzeniu gabinetu

Londyn, 7. 6. (A). Na dzisiejszym posiedzeniu gabinetu brytyjskiego rozpatrzona była m. in. sprawa ostatnio zawartych umów handlowych między Polską a Anglią. Na posiedzeniu rozpatrzono również sprawy związane z rokowaniami angielsko-sowieckimi. Rząd angielski został poinformowany o stanowisku zajętym przez gabinet francuski. Następnie została zaakceptowana treść nowych kontrpropozycyj angielskich, jakie będą przedstawione przez ambasadora brytyjskiego w Moskwie marszałkowi Mołotowowi.

Expose min. Bonneta

Paryż, 7. 6. PAT. Komisja senacka spraw zagranicznych wysłucha w piątek o godz. 15-ej expose ministra Bonneta.

Wizyta gen. Nogues w Gibraltarze

Gibraltar, 7. 6. (t) Francuski rezydent generalny w Maroku gen. Nogues przybył do Gibraltaru na pokładzie wodnopłatowca, któremu towarzyszyły dwa samoloty wojskowe. Gen. Nogues wystartował z Casablanki. Towarzyszy mu trzech oficerów. Pobyt jego w Gibraltarze jest rewizytą odwiedzin gen. Ironside, który był w Maroku w lutym.

Amb. Bullit do Nowego Jorku

Paryż, 7. 6. (t) Ambasador Stanów Zjednoczonych Bullit wyjechał dzisiaj z Paryża do Hawru, skąd na pokładzie „Normandie" odpłynie do Nowego Jorku. Pobyt Bullita w Stanach Zjednoczonych potrwa około trzech tygodni.

Protest Żydów jerozolimskich

Jerozolima 7. 6. PAT. Komisarz okręgu jerozolimskiego Keit Roach przyjął dziś delegację jerozolimskiej gminy żydowskiej, która złożyła protest przeciwko kilku wypadkom pobicia przechodniów żydowskich przez żołnierzy czy policjantów angielskich w strojach cywilnych. Delegacja oświadczyła, że wypadki te, a szczególnie wypadek pobicia reportera dziennika „Haboker", wywołały powszechne oburzenie ludności żydowskiej i że w przyszłości takie wypadki mogą mieć skutki niepożądane. Komisarz wyraził w imieniu rządu ubolewanie z powodu zaszłych wypadków. Rząd zajmuje się ze szczególną uwagą tymi incydentami, a śledztwo w tej sprawie objął osobiście generalny inspektor policji. Rząd zdaje sobie sprawę, że takie wystąpienia nie powinny być w żadnym wypadku tolerowane. Delegacja gminy złożyła również energiczny protest przeciwko karom zbiorowym, wymierzonym na ludność żydowską Jerozolimy, co budzi powszechny gniew tej ludności oraz przeciwko aresztowaniu leaderów rewizjonistycznych, które to aresztowanie delegaci określili jako nieusprawiedliwione.

Jerozolima 7. 6. ŻAT. Na skutek wybuchu pięciu zakopanych w ziemi bomb została dziś poważnie uszkodzona sieć telefoniczna.

Ubiegłej nocy nieznani sprawcy usiłowali rozbroić żołnierza, który stał na warcie przed obozem wojskowym w pobliżu Kfar Saba. Nad ranem przybył do Kfar Saby oddział wojskowy. W kolonii ogłoszono stan wyjątkowy z zakazem ruchu pieszego i konnego. Trzech młodych Żydów aresztowano.

W okolicy dzielnicy Mea Szarim w Jerozolimie został dziś przez nieznanych sprawców zastrzelony przechodzień arabski. Wojsko i policja otoczyły całą dzielnicę gęstym kordonem, poddając rewizji wszystkich przechodniów, zarówno mężczyzn jak i kobiety, dokonano też surowych rewizji w okolicznych mieszkaniach.

W pobliżu bramy jaffskiej w Jerozolimie przechodnie żydowscy zostali dziś rano obrzuceni kamieniami i pobici. W tym samym miejscu wydarzył się w późniejszych godzinach wypadek pobicia pięciu Żydów.

Wybuch bomby uszkodził dziś nowy dworzec kolejowy w Tel Awiwie. W pobliżu Petach Tikwy na skutek wybuchu miny lądowej został ranny jeden Arab.

Demonstracyjna współpraca wojskowa szwedzko-fińska

Sztokholm, 7. 6. (t) Fiński minister obrony Niukhanen wraz z towarzyszącymi mu oficerami opuścił dziś Sztokholm. W kołach politycznych komentują tę wizytę jako demonstracyjne zacieśnienie współpracy wojskowej pomiędzy Szwecją a Finlandią, mające na celu obronę neutralności państw północnych. Zapowiedź wielkich obstalunków, jakie fińskie ministerstwo obrony, poczynić ma w zakładach Boforsa ma m. in. na celu zdementowanie pogłosek o rzekomej pomocy technicznej Niemiec, w dziele umocnienia i uzbrojenia wysp Allandzkich.

Na tle faktu, że min. Niukkanenowi towarzyszyli dwaj wyżsi oficerowie sztabu fińskiego, wyrażane są przypuszczenia, że podczas wizyty odbyły się również narady między przedstawicielami sztabów szwedzkiego i fińskiego.

Min. Gafencu przybywa do Aten 15-go b. m.

Ateny, 7. 6. PAT. Z kół oficjalnych oświadczają, iż minister spraw zagranicznych Rumunii Gafencu przybędzie do Aten 15 bm. zanim uda się do Stambułu i Ankary.

Pożyczka na obronę narodową w Australii

Londyn, 7. 6. PAT. Rząd australijski wypuszcza w dniu dzisiejszym na rynku londyńskim pożyczkę w wysokości 6 milionów funtów szterlingów na cele obrony narodowej. Ustalony program dozbrojenia Australii przewiduje rozwój urządzeń obronnych lądowych, powietrznych i morskich oraz samowystarczalność w dziedzinie przemysłu wojennego.

Katastrofa pociągu w Niemczech

Jena, 7. 6. PAT. Opodal miejscowości Goeschwitz w Turyngii wydarzyła się dziś katastrofa pociągu osobowego, która pociągnęła za sobą kilka ofiar śmiertelnych. W chwili gdy pociąg wjeżdżał na most, 4 wagony spadły z szyn i spiętrzyły się przy betonowej barierze, która jednak uchroniła pociąg od upadku z mostu. Z rozbitych wagonów wydobyto dotychczas 4 zabitych oraz 7-miu rannych.

Przyczyną katastrofy było uszkodzenie toru kolejowego spowodowane zniszczeniem podkładów.

12 Japończyków zginęło w starciu

Tokio, 7. 6. PAT. W nocy z poniedziałku na wtorek, według wiadomości otrzymanych z Ranan północno-wschodniej Korei, w południowej Mandżurii pomiędzy miejscowościami Tunghwa i Czientao doszło do starcia pomiędzy garnizonem mandżurskim z Tunghwa a grupą 400-tu uzbrojonych ludzi, których Agencja Domei nazywa bandytami. W starciu tym zginęło 12-tu żołnierzy japońskich, w tej liczbie porucznik Ohguczi, a 20-tu odniosło rany w tej liczbie por. Czin.

Ograniczenia imigracyjne w Brazylii

Warszawa, 7. 6. (A) Dziś nadeszła wiadomość telegraficzna z Rio de Janeiro polecająca konsulatowi brazylijskiemu w Warszawie zaprzestanie udzielania wiz na paszportach turystycznych i handlowych. Przypuszczalnie przerwa w udzielaniu wiz potrwa do ogłoszenia nowej brazylijskiej ustawy imigracyjnej. Obecne ograniczenia obejmują wszystkich niezależnie od narodowości i wyznania.

Jak bieda...

Warszawa, 7. 6. (A) Zarządy niegdyś popularnych uzdrowisk sudeckich Marienbadu, Karlsbadu i innych zwracają się od pewnego czasu do lekarzy żydowskich, aby przysyłali im kuracjuszów. Większość lekarzy odesłała prospekty. Mimo to zarządy tych uzdrowisk zasypują lekarzy okólnikami i prospektami stwierdzając, że w tych uzdrowiskach nic się nie zmieniło i że istnieje nawet rytualna kuchnia dla kuracjuszów żydowskich.

B. poseł czechosłowacki w Moskwie wrócił z Paryża

Warszawa, 7. 6. (Sin). Były poseł republiki czechosłowackiej w Moskwie, Zirlinger, który przebywał ostatnio przez kilka tygodni w Paryżu dla nawiązania kontaktu z emigracją czeską, wrócił do Moskwy. Majątek jego w Słowacji został przez Niemców skonfiskowany, a rodzina jego znajduje się pod nadzorem Gestapo.

Plan osiedlenia w Meksyku uchodźców hiszpańskich

Meksyk, 7. 6. PAT. Byli członkowie rządu czerwonej Hiszpanii Negrin i del Vayo oraz Torres odbywają w Hermosillo (stan Sonora) poufne rozmowy z prezydentem Cardenas. Negrin miał jakoby przedstawić plan osadzenia w mało zaludnionych i rolniczych prowincjach Meksyku 50 tysięcy uchodźców hiszpańskich.

Kronika krakowska

Przed decyzją o wyborze zawodu

Ku uwadze rodziców i młodzieży.

Zbliża się koniec roku szkolnego i dla tysięcy chłopców i dziewcząt staje się aktualna sprawa wyboru zawodu lub kierunku dalszego kształcenia się. Decyzja w tej sprawie jest niezmiernie doniosła, gdyż rozstrzyga o całej przyszłości młodocianych. Powzięcie tej decyzji jest w obecnych warunkach ogromnie trudne; wymaga zarówno dokładnego poznania uzdolnień, zamiłowań i stanu zdrowia młodocianych, jak i znajomości sytuacji gospodarczej i rynku pracy.

W związku z tym leży w interesie młodzieży i rodziców, aby przed powzięciem ostatecznej decyzji w sprawie wyboru zawodu udali się do Poradni Zawodowej. Poradnie przeprowadzają dokładne badania psychotechniczne i lekarskie, stwierdzają kierunek uzdolnień i na podstawie poznania młodocianego oraz możliwości jego kształcenia zawodowego w danych warunkach gospodarczych, udzielają właściwej porady co do wyboru zawodu. Poradnie udzielają również informacyj o szkołach i kursach różnego typu i, w miarę możności, ułatwiają młodzieży zdobycie wykształcenia zawodowego.

Młodzież żydowska ma obecnie możność otrzymania odpowiednich wskazówek w Poradniach Zawodowych „Centosu", które pracę swą prowadzą w 15-tu miastach.

Adresy Poradni Zawodowych „Centosu" są następujące: 1) Warszawa, Fredry 10, 2) Lwów, Henryka Pollaka 4, 3) Kraków, Sarego 3, 4) Wilno W. Pohulanka 5, 5) Białystok, Piłsudskiego 33, 6) Lublin, Pl. Łokietka 5, 7) Stanisławów, Melsela 1, 8) Sosnowiec, Piłsudskiego 2, 9) Przemyśl, Tarnawskiego 3, 10) Piotrków, Pl. Niepodległości 5, 11) Włocławek, Królewiecka 5, 12) Grodno, Św. Trójcy 23, 13) Pińsk, Karolińska 22, 14) Równe, Litewska 23, 15) Baranowicze, Szosowa 92.

Nowi docenci na Uniw. Jag.

Minister W. R. i O. P. zatwierdził habilitację następujących docentów w Uniwersytecie Jagiellońskim: Dra Wł. Czaplińskiego w zakresie historii Polski nowożytnej na Wydziale Filozoficznym, Dra D. Doborzyńskiego w zakresie fizyki doświadczalnej na Wydziale Filozoficznym, Dra Wł. Mikułowskiego w zakresie pediatrii na wydziale lekarskim, Dra K. Starmacha w zakresie hydrobiologii na Wydziale Rolniczym, Ks. Dra Franciszka Śmidodę w zakresie historii Kościoła w Polsce na Wydziale Teologicznym.

Żywy ruch wycieczkowy w Krakowie

Do Krakowa przybywają w ostatnich dniach z całej Rzeczypospolitej b. liczne wycieczki, zwłaszcza młodzieży szkolnej z kresów zachodnich, które po złożeniu hołdu pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego w krypcie pod Wieżą Srebrnych Dzwonów, zwiedzają zabytki Krakowa i saliny wielickie.

Do Krakowa przybywają również obecnie liczne wycieczki zagraniczne. I tak przybyły m. in. własnymi autobusami wycieczka litewska, złożona z 19 osób, oraz wycieczka szwedzka, licząca 20 osób. Wycieczkowcy po zwiedzeniu zabytków Krakowa i salin wielickich udali się na dalsze zwiedzanie Polski.

Ze sądu starościńskiego

Wczoraj przed południem odbyły się przed sądem starościńskim w Krakowie w trybie administracyjnym rozprawy o wykroczenia sanitarnobudowlane.

Wszyscy radni żydowscy będący właścicielami nieruchomości lub przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych zostali skazani za wykroczenia budowlano-porządkowe na grzywny w wysokości 500 względnie 1000 zł. Wszyscy skazani administratorzy wnoszą odwołania do sądu.

Kontakt z rynkiem tureckim

Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie zawiadamia, że Państwowy Instytut Eksportowy w Warszawie przystępuje w roku bieżącym do organizacji zbiorowego udziału firm polskich w Międzynarodowych Targach w Izmirze (Smyrna) w dniach od 20 sierpnia do 20 września 1939 r. Na powyższych targach istnieje możliwość sprzedaży eksponatów na miejscu w wolnych dewizach lub w ramach clearingu polsko-tureckiego z tym, że wypłata nastąpi w trybie przyspieszonym.

Podatek drogowy w Krakowie

uchwalony będzie na najbliższym posiedzeniu Rady Miejskiej

Na nadchodzący poniedziałek zwołane zostało posiedzenie Rady Miejskiej. Projekt Zarządu Miejskiego przewiduje następujące stawki podatku drogowego w Krakowie:

Podatek drogowy obciąża położone na obszarze Gminy m. Krakowa:

a) grunty podlegające państwowemu podatkowi gruntowemu,

b) przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe, wykupujące świadectwa przemysłowe i karty rejestracyjne,

c) budynki nowowzniesione oraz części budynków nadbudowane i dobudowane, czasowo zwolnione od podatku od nieruchomości z tytułu nowej budowy na podstawie rozporządzenia Prez. R. P. z dnia 12. IX. 1930 r. ustawy z dnia 24. III. 1933 r. i dekretu Prezydenta R. P. z dnia 14. I. 1936 r. oraz ustawy z dnia 9. IV. 1938 r.

Podatek drogowy opłacają: a) właściciele gruntów, którym wymierzono państwowy podatek gruntowy na r. 1939, b) właściciele przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, którzy wykupili świadectwa przemysłowe i karty rejestracyjne na rok 1939 lub na II półrocze 1939 r. z wyjątkiem przedsiębiorstw przemysłowych, opłacających VIII kategorię świadectw przemysłowych oraz przedsiębiorstw handlowych, opłacających Va i Vb kategorię świadectw handlowych., c) właściciele budynków, wymienionych w § 1 pkt. c. nie korzystający z 6-letniego ustawowego zwolnienia od podatku drogowego na mocy postanowień art. 12 pkt. 6 powołanej na wstępie ustawy z wyjątkiem budynków najwyżej o 3-ch izbach i powierzchni użytkowej do 70 m. kw., zamieszkałych wyłącznie przez właścicieli oraz budynków wybudowanych przez Międzykomunalny Związek Opieki Społecznej i Spółdzielnie pracownicze mieszkaniowe, a składających się z mieszkań wyłącznie do 36 m. kw. powierzchni użytkowej.

Podatek wynosi: a) 112.50 proc. wymiaru państwowego podatku gruntowego na rok 1939, obliczonego bez oddzielnego dodatku i ulg, przewidzianych w art. 7 i 8 dekretu Prezydenta Rzp. z dnia 4. XI. 1936 r. b) 22.50 proc. ceny świadectwa przemysłowego I. kategorii i 15 proc. ceny świadectwa przemysłowego dla II—IV kat. handlowej oraz karty rejestracyjnej na r. 1939 bez dodatków, przewidzianych w ust. 2 art. 42 i 43 ustawy z dnia 15. VII. 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym, w brzmieniu obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 30. V. 1936 r. c) 5.25 proc. podstawy idealnego wymiaru podatku od nieruchomości z budynków wymienionych w § 1 punkt c. na rok 1939. Budynki wzniesione w ciągu roku będą opodatkowane tylko za okres użytkowania w tym roku.

Wymiar i pobór podatku drogowego przeprowadzi Zarząd Miejski: a) od gruntów oraz przedsiębiorstw przemysłowych i handllowych na podstawie danych, uzyskanych od władz skarbowych; b) od budynków i części dobudowanych i nadbudowanych na podstawie czynszów względnie wartości czynszowych, ustalonych według danych, dostarczonych przez płatników lub zebranych przez Zarząd Miejski. O wymierzonym podatku zostaną płatnicy zawiadomieni nakazami płatniczymi. Zmiany w podstawie wymiaru powodują zmianę samego wymiaru.

Podatek drogowy, wymieniony w § 3 poz. a i b. płatny jest w równych ratach półrocznych, a mianowicie do dni 14-tu po doręczeniu nakazu zapłaty i do 14. XI. 1939 r., wymieniony zaś w § 3 poz. c. w ratach kwartalnych tj. do dni 14-tu po doręczeniu nakazu zapłaty, do 14. IX, do 14. XII 1939 r. i do 14 III. 1940 r.

Od wymiaru podatku drogowego przysługuje prawo odwołania w terminie i trybie, przewidzianym art. 48 ustawy z dnia 11. VIII. 1923 r. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku zapłaty podatku w przepisanych terminach.

W razie zlikwidowania lub przeniesienia przedsiębiorstwa do innej miejscowości, wymierzony podatek podlega umorzeniu w części przypadającej stosunkowo na okres od następnego miesiąca po zlikwidowaniu lub przeniesieniu przedsiębiorstwa. Umorzenie następuje pod warunkiem, że płatnik zawiadomi o tym Zarząd Miejski w przeciągu trzech miesięcy.

W poszczególnych przypadkach, zasługujących na uwzględnienie, może Zarząd Miejski zastosować ulgi względnie częściowe lub całkowite zwolnienie od podatku.

Wykłady Naukowe Żyd. Tow. Szkoły Lud. i Śr. w Krakowie

W piątek, 9 bm. godz. 13.30 odbędzie się wspólna fotografia uczestników wykładów wraz z wykładowcami. Wszyscy uczestnicy proszeni są o punktualne przybycie.

Niedola uchodźców

Onegdaj Policja Państwowa przeprowadziła kontrolę dokumentów w Siedzibie Komitetu Pomocy Uchodźcom w Krakowie, zatrzymując znaczną ilość uchodźców, których odprowadzono do urzędu śledczego celem stwierdzenia ich identyczności i legalności pobytu w Polsce. Równocześnie przeprowadzono też rewizje w ośrodkach wyżywienia, utrzymywanych przez Komitet Pomocy.

W dniu wczorajszym wszystkich zatrzymanych, po sprawdzeniu dokumentów, wypuszczono na wolność. Piętnaście osób spośród uchodźców czeskich zatrzymano w areszcie celem odstawienia do granicy czeskiej.

Wyrok na Dziekanowskiego i tow. w sobotę

W procesie apelacyjnym Karola Dziekanowskiego i tow. nastąpiło wczoraj zamknięcie przewodu sądowego. Po wywodach stron przewodniczący trybunału zapowiedział ogłoszenie wyroku w sobotę o godz. 10-tej przedp.

Uczeń wpadł pod tramwaj

Kazimierz Kmera (lat 11) uczeń szkoły powszechnej, zam. przy ul. Grodzkiej l. 2, wyskoczył z jadącego tramwaju linii Nr. 2 na ul. Karmelickiej i dostał się pod ten sam wóz tramwajowy, doznając zmiażdżenia lewej nogi w kolanie. Pogotowie Ratunkowe przewiozło go do szpitala Ubezpieczalni Społecznej.

STOW. ŻYD. SŁUCH. U. J. „OGNISKO" ORAZ STOW. MED. ŻYD. U. J. w Krakowie urządzają XII kolonie wypoczynkowe w lipcu i w sierpniu dla **AKADEMIKÓW I INTELIGENCJI ŻYD. W ORŁOWIE MORSKIM.** Komfortowa willa, wykwintny wikt, radość i wypoczynek nad morzem. Cena 158 zł. — **W ŻEGIESTOWIE.** wygodne pomieszczenie, doskonała kuchnia, malownicza okolica, interesujące wycieczki i ciekawe imprezy. Cena 4 tygodnie 116 zł. **W KRYNICY,** komfort w pomieszczeniu i utrzymaniu, wygoda i przyjemność, miłe towarzystwo, urozmaicony program, zabawa i wypoczynek. Cena za turnus 137 zł. Kolonia w Krynicy jest czynna po zniżonej cenie w czerwcu. Na wszystkich koloniach wysokie zniżki kolejowe i klimatyczne. Zgłoszenia i informacje udziela: **STOW. ŻYD. SŁUCH. U. J. „OGNISKO", KRAKÓW, PRZEMYSKA 3. TEL. 107-64 OD G. 12—14 i 19—21.**

3855k

——oo——

אנו משתתפים בצערו הרב של חברנו היקר יצחק ברילוביץ במות עליו אמו ז״ל.

הכתה הראשונה של גימנסיה המכנ״ת בקרקוב.

——oo——

Proces redaktorów „Merkuriusza" o zniesławienie min. Poniatowskiego i sen. Bartla

Warszawa, 7. 6. W Sądzie Okręgowym w Warszawie rozpoczął się dzisiaj proces redaktorów „Merkuriusza" pp. J. Babińskiego i Wł. Zambrzyckiego o zniesławienie min. rolnictwa p. Poniatowskiego i sen. Bartla. Na rozprawę przybyli pp. Poniatowski i Bartel, których imieniem skargę popiera adw. Skoczyński. Oskarżenie publiczne objął prokurator Zeleński, oskarżonych broni adwokat Tyrchowski.

Na wstępie rozprawy sąd rozpatrzył wnioski stron. Następnie zarządzono zamknięcie drzwi i przystąpiono do odczytania aktu oskarżenia, po czym wysłuchano zeznań min. Poniatowskiego i sen. Bartla oraz oskarżonych. Ogłoszenie wyroku nastąpi w piątek o godz. 12.

WPISY DO SZKOŁY POWSZECHNEJ ŻYDOWSKIEGO TOWARZYSTWA SZKOŁY LUDOWEJ I ŚREDNIEJ W KRAKOWIE do kl. I. od rocznika 1933 przyjmuje Sekretariat przy ul. Brzozowej L. 5 codziennie z wyjątkiem soboty i świąt od godziny 9 do 15.

Nabożeństwo żałobne za błp. Markusa Landesberga

Nabożeństwo żałobne za błp. Markusa Landesberga, studenta Politechniki we Lwowie, zmarłego tragiczną śmiercią, odbędzie się dziś we czwartek dnia 8 czerwca br. o godz. 12-tej w poł. w Świątyni Postępowej przy ul. Podbrzezie 1.

* * *

Stow. Żyd. Słuch. U. J. „Ognisko“, Zarząd Wzaj. Pom. Stud. Żyd. Akademii Handlowej, Koło Medyków Żydów U. J., Bibl. Prawn. Żydów U. J., w Krakowie wzywa wszystkich swych członków do gremialnego udziału w Nabożeństwie Żałobnym ku czci Błp. Markusa Landesberga, studenta Politechniki Lwowskiej, które odbędzie się dziś o godz. 12-tej w poł. w Świątyni Postępowej przy ul. Podbrzezie.

Odczyt doc. dra Arie Tartakowera

Staraniem S. S. P. P. Hitachdut w Krakowie odbędzie się dziś w czwartek o godz. 8 wiecz. odczyt dra Arie Tartakowera z Łodzi, znanego socjologa i działacza społecznego, docenta Instytutu Nauk Judaistycznych i członka A. C. n. t. „Zagadnienia życia żydowskiego w chwili obecnej“.

Referent omówi aktualne problemy polityczne i gospodarcze życia żydowskiego ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień emigracyjnych.

Odczyt odbędzie się w sali repr. Stowarzyszenia Żydowskich Rękodzielników przy ul. Podbrzezie 6.

Dyżury aptek

Dziś mają dyżur nocny apteki: Rynek Gł. 22, Gertrudy 1, Długa 4, Krakowska 9, Kaź. Wielk. 78, Pl. Zgody 18, Rakowicka 12, Madalińskiego 7.

—oo—

PROMOCJA. Dnia 30 maja br. odbyła się na Uniwersytecie Jagiellońskim promocja Alfreda Ludwaka na doktora praw. Promował rektor prof. Krzyżanowski.

—oo—

— LEGITYMACJE (CZARNE) P. Z. N.-u wydaje nadal Żyd. Tow. Gimnastyczne, Skawińska Boczna 13. Na podstawie takiej legitymacji wykupić można bloczek (kupony) kolejowy ważny w sezonie letnim i uprawniający do 50 proc. zniżki kolejowej.

—oo—

— IV. KOLONIA LETNIA Zw. Zaw. Handl. i Urzędn. Pryw. w Krakowie odbędzie się w KROŚCIENKU nad Dunajcem, od dnia 15. VI. — 15. IX. 1939.

Kolonia mieści się w dwóch pięknych willach o 25-ciu SŁONECZNYCH POKOJACH 2—3 osob., w pobliżu plaży nad Dunajcem. Koszta utrzymania wynoszą za 4 tyg. Zł 100.— 2 tygodn. Zł 55.—, dla członków 10% zniżki, wikt składa się z 5 obfitych posiłków dziennie. Zgłoszenia zamiejscowe wraz z zadatkiem zł 30.— skierować na adres: Szaja Hauptman, Kraków, Kordeckiego Nr 7 m. 12, a po 15. VI także na adres: Kolonia Handlowców i Urzędn. Pryw. KROŚCIENKO n/D skr. poczt. Informacji udziela Sekretariat przy ul. Starowiślnej 89 telef. 171-17 codziennie w godz. od 9—14 i od 19—21.30. 3320g

—oo—

— GIMNAZJUM MĘSKIE „TACHKEMONI“, KRAKÓW. Zgłoszenia do egzaminów wstępnych do klasy I. i wyższych przyjmuje Dyrekcja codziennie z wyjątkiem sobót, w godzinach 10—13 w budynku szkolnym, Kraków ul. Miodowa 26. Egzaminy wstępne po 20 czerwca.

Również przyjmuje się wpisy do wszystkich oddziałów szkoły powszechnej „Cheder Iwri“ (Mizrachi).

— ŻYDOWSKIE TOW. GIMNASTYCZNE komunikuje, że począwszy od 12 bm. odbywać się będą gry i zabawy ruchowe dla członków Ż. T. G. i nowozgłoszonych w poniedziałki i piątki od 6.30 do 7.30 rano na boisku Ż. T. G. Boczna Skawińska 15.

— HASZACHAR—PRZEDŚWIT wzywa wszystkich członków do wzięcia udziału w Nabożeństwie Żałobnym ku uczczeniu błp. Markusa Landesberga zmarłego tragicznie na posterunku wiedzy we Lwowie. Zbiórka punkt. o godz. 11.30 przed Ż. D. A. ul. Przemyska 3.

— HASZACHAR—PRZEDŚWIT. Dziś godz. 7.15 wiecz. referat p. Szoszany Stern członkini kolonii Chanita.

Bukareszt, 7. 6. PAT. Książę Paweł grecki przybył dziś o godz. 2.30 do Bukaresztu. Na dworcu Mogosoaia księcia Pawła powitał król Karol, książę Michał, premier Calinescu i szereg innych osobistości.

Z teatru, literatury i sztuki

— Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. Dziś po cenach zniżonych J. Słowackiego „Balladyna“. — Jutro „Jak wam się podoba“ komedia W. Szekspira, w premierowej obsadzie. W sobotę po cenach zniżonych sztuka E. Scribe'a „Adrianna Lecouvreur“.

— DZIŚ DWA PRZEDSTAWIENIA W TEATRZE ŻYDOWSKIM na Bocheńskiej. Triumfalny pochód „Dzwonnik z Notre-Dame“ w wykonaniu Warszawskiego Żyd. Teatru Artystycznego (Wikt) pod kier. Zygmunta Turkowa, trwa nadal. Dziś o godz. 4.15 pop. (po cenach zniżonych) po raz 19-ty i o godz. 8.45 po raz 20-ty „Dzwonnik z Notre-Dame“. Zaznaczyć należy, że są to ostatnie dni tego rekordowego przedstawienia, które ustępuje miejsca pożegnalnej premierze „Wiktu“, historycznej operze ludowej „Bar Kochba“. Teatr jest chłodzony nowoczesną wentylacją. Bilety do nabycia od godz. 11-ej rano przy kasie teatru.

— ŻYDOWSKI TEATR LETNI „PAWILON“, Stradom 11. Gościnne występy znakomitego aktora scen amerykańskich, ulubieńca krakowskiej publiczności Paula Bursteina wraz z jego uroczą partnerką Lilianą Luks na czele pierwszorzędnego zespołu teatrów warszawskich w wesołej komedii muzycznej „Komediant“. Dziś dwa przedstawienia: godz. 4.15 pop. po cenach zniżonych, oraz 8.45 wiecz. Bilety do nabycia przez cały dzień przy kasie teatru.

— „CYRULIK WARSZAWSKI“ W SCALI zdobył Kraków znakomitą rewią pt. „Ktoś z nas zwariował“, złożoną z samych najlepszych przebojów swego repertuaru. — Udział biorą: niezrównany konferencier, aktor i reżyser Dyr. Jarosy, przemiła pieśniarka Zosia Terne, urocza Elżbieta Kryńska, świetni humoryści: Lawiński, Rentgen, Minowicz i inni. Przy dwóch fortepianach wirtuozi: Gimpel i Boruński. Codziennie tylko jedno przedstawienie o 8.15.

— „WIELKI FESTIWAL TANECZNY“. W ramach jubileuszowego Tygodnia Polskiego Czerwonego Krzyża — Zarząd Oddziału Krakowskiego P. C. K. urządza w dniu 10 czerwca br. godz. 20-a w sali Starego Teatru przy Pl. Szczepańskim w Krakowie „Wielki Festiwal Taneczny“ w wykonaniu szkół tanecznych.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO

Czwartek, godz. 8 wiecz.: „Balladyna“

REPERTUAR TEATRU ŻYDOWSKIEGO (Bocheńska 7)

Czwartek, godz. 4.15 i 8.45 wiecz.. „Dzwonnik z Notre-Dame“

—oo—

SCALA: „Cyrulik Warszawski“, rewia Jarosy'ego „Ktoś z nas zwariował“.

—oo—

REPERTUAR KINOTEATRÓW

„ADRIA“: „Naokoło świata za 25 centimów“ (Fernandel) . „Niewolnica Szanghaju“.
APOLLO: „Dama z Malakki“ (Pierre Richard Willm i in.).
ATLANTIC: „Żona lalka“ (Luiza Rainer) i „Miodowy miesiąc“ (Franciszka Gaal).
„LOPP“: „Złudzenie życia“ i „Wszędzie kobieta“.
MUZEUM: „Linia Maginota“ oraz dodatki.
PROMIEŃ: „Złotowłosa“ (Jeanette MacDonald, Nelson Eddy).
„SCALA“: „Nieustraszony“ (Errol Flynn i Olivia de Havilland — Dziś dwa seanse: O godz. 3 i 5 po poł.
SZTUKA: „Za zasłoną“ (Żeliska, Skonieczny i in.).
ŚWIT: I. „Szarleton“ (Borys Karloff) II. „Zaginiona dżungla“.
UCIECHA: „Wyspa skazańców“ i „Mój przyjaciel maharadża“.
WANDA: „Zaufaj mi...“ (Maureen O'Sullivan).

—oo—

— DZIŚ WYCIECZKA DO WĄWOZU BOLECHOWICKIEGO staraniem Zw. „Przyszłość—Headit“. Zbiórka godz. 8.30 rano punkt. w lokalu.

KUPON ZNIŻKOWY DO KINA
ATLANTIC
Ważny 8 czerwca. Wyciąć i przedłożyć do wymiany
w kolekturze Zw. Inwalidów, Grodzka 59
oraz w Adm. „N. Dziennika“ Orzeszkowej 7

Interpelacje palestyńskie w Izbie Gmin

Londyn, 7. 6. ŻAT. Na dzisiejszym posiedzeniu Izby Gmin zgłoszono szereg interpelacji w sprawie Palestyny. W odpowiedzi MacDonald oświadczył, że jego zdaniem realizacja polityki Białej Księgi nie wymaga akceptacji Ligi Narodów, gdyż Biała Księga nie koliduje z mandatem(!!).

Jerozolima, 7. 6. ŻAT. Komendant wojskowy Jerozolimy ogłosił stan wyjątkowy na 48 godzin w dzielnicy żydowskiej Nea Szearim, gdzie dziś rano zastrzelony został Arab. Ukazał się komunikat oficjalny, który ocenia ujemnie postawę tłumu żydowskiego podczas tego zajścia.

Omówienie możliwości realizacji planów komitetu ewiańskiego

Londyn, 7. 6. PAT. Agencja Reutera dowiaduje się, że dyrektor departamentu ekonomicznego urzędu spraw zagranicznych Rzeszy Wohltat, który przybył do Londynu w poniedziałek na zaproszenie ewiańskiego komitetu pomocy uchodźcom, powróci do Berlina w dniu jutrzejszym. Celem pobytu Wohltata było omówienie z członkami komitetu możliwości realizacji planów komitetu ewiańskiego w sprawie uchodźców żydowskich z Niemiec.

William Strang jedzie do Moskwy

Londyn, 7. 6. (t) W kołach politycznych przypuszczają, że celem prowadzenia dalszych rokowań angielsko-francusko-sowieckich wspólnie z ambasadorem Seeds'em z ramienia Foreign Office uda się do Moskwy William Strang, szef departamentu Europy centralnej w angielskim M. S. Z.

Zbrodnicze podpalenie miasteczka

Kowno, 7. 6. ŻAT. Miasteczko Uzrentis padło ofiarą pożaru. 40 domów żydowskich, w tym 2 bożnice, uległo zniszczeniu. Jak się okazuje, nieznani złoczyńcy podpalili miasteczko z trzech stron. Dochodzenie w toku.

Wylosowane bony funduszu inwestycyjnego

Warszawa, 7. 6. PAT. Ministerstwo Skarbu (zarząd długów państwa) komunikuje, że w dniu 7 czerwca 1939 r. wylosowane zostały do umorzenia bony funduszu inwestycyjnego oznaczone nr.: 3557, 1492, 14149, 20336, 21861, 27929, 28222.

DO PP. ZŁODZIEJÓW

Panu, który onegdaj stał blisko mnie w tramwaju, pozwalam zatrzymać torebkę i pieniądze. Proszę jednak usilnie o odesłanie dokumentów i niezbędnych mi kosmetyków „Benignina“ Dra Stenzla, które są dla mnie bezcenne i niczym nie dają się zastąpić...

3816k

KULTURALNA, bardzo gospodarna, obejmie posadę towarzyszki pani. Zgłoszenia Adm. „Nowego Dziennika“ pod „6404“. 3340g

Lokale

KOMFORTOWY pokój sytuowanemu panu wynajmę. Dietla 32, m. 8. 3836k

TANI pokoik umeblowany do wynajęcia od zaraz. — Długa 33/2. 3837k

POKÓJ komfortowy, specjalnie elegancko dla pana urządzony z użyciem fortepianu, łazienką do wynajęcia przystępnie od zaraz. — Kremerowska 8/8.

FRONTOWY pokój słoneczny do wynajęcia, kaucja 300 złotych. Krakowska 39 m. 2 oficyna. 3348g

TRZECHPOKOJOWE pełnokomfortowe, centralne ogrzewanie: Grabowskiego-Boczna, wysoki parter, wolne. Zgłoszenia telefon 188-81

DWUPOKOJOWE komfort. wrzesień, ewentualnie wcześniej. **PRZEMYSŁOWO-składowy** jednofrontowy — jasny lokal zaraz wynajmie właściciel. Telefon 140-91. 3808k

LOKAL sklepowy wolny: **RETORYKA 24.** Wiadomość telefon 188-81. 3844k

PIĘKNY, komfortowy, mile urządzony pokój, z utrzymaniem — bez wolny od zaraz w Podgórzu. Wszelkie wygody. Telefon, kulturalna rodzina. Łaskawe zgłoszenia tel. 205-20.

POKÓJ 2 osobowy, komfortowy, miły do wynajęcia, — ewent. w połączeniu z drugim pokojem — jadalnią (razem lub oddzielnie). Fortepian na miejscu. Zgłoszenia Kremerowska 8/8.

LOKAL przemysłowy frontowy, parterowy (sklep) 7 ubikacji, całość lub część od lipca Kraków, Lubicz 19 wiadomość: tel. 173-91. 3856k

KOMFORTOWY, słoneczny pokój, (łazienka, telefon, winda) do wynajęcia od 15 czerwca. ul. Lea 5a m. 11 tel. 181-54. 3374g

LOKAL SKLEPOWY w pasażu — wolny zaraz. Krakowska 21. 3800k

DO wynajęcia pokój elegancko umeblowany we willi. Skawińska 11/3. 3855g

LOKAL składający się z jednego bardzo dużego i mniejszego pokoju oraz przedpokoju na I piętrze, nadającego się na biuro, szkołę lub lekki przemysł do wynajęia. Wiadomość u dozorcy, Starowiślna 28. 3342g

RABKA PENSJONAT **OPIEKA** TEL. 323
Zarząd: Hochmannowie, Strasserowa

Zdrojowiska

ŚWIAT stoi otworem dla Ciebie, gdy masz los Kolektury Inwalidów, Kraków, Grodzka 59. 3558k

SZUKAM pomieszczenia dla chłopczyka 5-letniego i panny na dwa miesiące w okolicy podgórskiej przy rodzinie z utrzymaniem. Zgłoszenia Adm. „Nowego Dziennika" pod „6483". 3686g

DO RABKI zabiorę kilka dziewczynek w wieku 10—13 lat. Opieka fachowa zapewniona. Immerglück — Kraków, Sebastiana 8. 3224g

RABKA Pensjonat „ANNA" Borgenichtowej — przy łazienkach. Pełny komfort — Ciepła, zimna woda. Maj, czerwiec 5.50. Telefon 263. 2704k

RABKA. Znany pensjonat „KEH" (naprzeciw parku) po remoncie otwarty. Telef. 384. Zarząd SPIROWIE. 3324g

RABKA. — Pensjonat „PROMIEŃ" tel. 146 poleca pokoje słoneczne, kuchnia wykwintna. CENY NISKIE. Przyjmujemy dzieci i młodzież pod troskliwą opiekę sił pedagogicznych. Zarząd Scherer-Rebenowa. 3818k

RABKA. Komfortowy pensjonat „Swoboda", tel. 876 Poleca słoneczne pokoje z werandami, duża polana, las w pobliżu. Helena Baumgarten-Sterenzysowa. 2999k

RABKA. DZIECI I MŁODZIEŻ znajdą troskliwą opiekę tylko w komfortowym pensjonacie „JANINA" — tel. 258. Opieka pedagogiczna i lekarska Ogród, polana, las, Rytmika, gimnastyka. Zarząd Mgr Salomei TUCHFELD i Cyla Tuchfeld. Kierown. Przedszkola. Zgłoszenia: Podzamcze 8/10, 3—4. 3565k

RABKA. Wakacje w Słońcu i Radości spędzi młodzież szkolna celowo i skutecznie w INSTYTUCIE G. SPIERERA W RABCE. Ze względów administracyjnych uprasza się ze wpisami nie zwlekać. Zgłoszenia obecnie w Krakowie — GERTRUDY 12a od godz. 15—16. Telefon 104-55. 3349g

RABKA. Willa „WIOSNA" pensjonat M. FOLKMANOWEJ, przyjmuje starszych, także młodzież pod fachową opiekę. Pokoje słoneczne, taras, balkony, łazienka, — duży ogród, kuchnia wykwintna, ceny niskie. 3014g

RABKA. Pensjonat STORCHOWEJ „JEDYNACZKA" tel. 273. Pełny komfort. Bieżąca ciepła, zimna woda w pokojach. Łazienki i tarasy na każdym piętrze. Bezkonkurencyjnie wykwintna kuchnia. CENY NISKIE. (Pensjonatu „Janina" więcej nie prowadzimy). 3423k

RABKA. — Jedź do komf. pensjonatu „ROKITNY". Będziesz miał wikt WYKWINTNY, solidnie OBSŁUŻONY, wrócisz ZADOWOLONY. Tel. 126. — Geldzähler-Vogelsinger. 3349g

DO Rabki — zabiorę kilka dziewczynek (od 10—13 lat). Opieka fachowa zapewniona. Immerglück, Sebastiana 8. 3245g

RABKA. Komfortowy pensjonat „JANINA" tel. 258 poleca piękne pokoje z werandami, ogród, polana, las. Zarząd Tuchfeldów. 3859k

SZCZYRK. Pensjonat pełnokomfort. „ŚLĄZACZKA", kuchnia wykwintna, ściśle rytualna. Zarząd Panzerówna. 2789g

SZCZYRK — pensjonat „BAJKA" pod zarządem B. Wolfowej poleca od 15-go maja, po gruntownym remoncie pokoje duże i słoneczne. Willa położona w samym centrum, — posiada obszerny ogród, światło elektryczne. Kuchnia ściśle rytualna. — Telefon Nr 21. 2816k

SZCZYRK. — WILLA „CIESZYNIANKA" FLEISSIGOWEJ. Po gruntownym remoncie poleca pokoje duże i słoneczne. Willa położona w samym centrum — posiada obszerny ogród, oświetlenie elektryczne. Kuchnia ściśle rytualna. Na czerwiec ceny znacznie zniżona w samym centrum

ZAKOPANE. Najprzyjemniej spędzisz czas w znanym komfortowym pensjonacie „JURAND" ul. Chałubińskiego. Duża polana i las — ping-pong, siatkówka, koszykówka. — Kuchnia rytualna. Kierownictwo turystyczne w osobie p. Henka Reichmana. — Roth. 3818k

ZAKOPANE willa „MEWA" obok „Lipowego Dworu" — Białe pod zarządem Marii PACANOWEROWEJ (dawniej „Miriam") poleca piękne słoneczne pokoje z tarasami i ogrodem. 3822k

ZAKOPANE. Pensjonat pod „SZAROTKAMI", — telefon 18-50, droga do BIAŁEGO, poleca pokoje komfortowe z bieżącą ciepłą i zimną wodą. KUCHNIA RYTUALNA. Zarząd: Ch. ZIEGER. 3152k

SŁOŃCE, WYGODY, ODPOCZYNEK I ZDROWIE znajdziesz na koloniach ŻYD. DOMU AKADEMICKIEGO i Lw. Okr. „MAKABI" w KRYNICY-ZDROJU. Pełnokomfortowy budynek p. Szterna w odległości kilku minut drogi od Łazienek. Cena za turnus 4-tyg. zł 125.— SZCZYRKU. Najpiękniejsza miejscowość w Beskidzie Śląskim. Pełnokomfortowy pensjonat „Zakopianka". — Cena za turnus 4-tyg. zł. 110.— PIWNICZNEJ ZDROJU. Komfortowy budynek w najpiękniejszej części Piwnicznej tuż nad plażą. Cena za turnus 4-ro tyg. zł 98.— Wyżywienie na wszystkich koloniach wykwintne, pensjonatowe 5-cio razowe dzienne. Pokoje obszerne, słoneczne 2 i 3-osobowe, 50% ZNIŻKI KOLEJOWE INDYWIDUALNE W OBIE STRONY Z KAŻDEJ MIEJSCOWOŚCI. — Zgłoszenia i informacje: Sekretariat Żydowskiego Domu Akademickiego Lwów, ul. J. Stroha 2. Tel. 265-44. W razie zapytania pisemnego załączyć znaczek na odpowiedź. 3853k

ZAKOPANE — „OPIEKA" Pełnokomfortowy pensjonat dla młodzieży i dzieci Drowej BLOCHOWEJ. Willa Heńka Droga do Białego. Otwarcie 15 czerwca. Zgłoszenia: Kraków, Starowiślna 22, telefon 172-11. 3255k

ZAKOPANE. PEŁNOKOMFORTOWY PENSJONAT „ANASTAZJA", ZAMOJSKIEGO. Niedrogo i najprzyjemniej spędzisz urlop u nas. — Zarząd: Neuman-Kopelowicz.

KRYNICA. — Komfortowy pensjonat „HEL" centrum nadal pod zarządem Glassów 3939k

KRYNICA. — Pensjonat „SIENKIEWICZÓWKA" — poleca pokoje z bieżącą ciepłą i zimną wodą. Tel. 277. 3850k

KRYNICA. Pełnokomfortowy pensjonat „PODHALE" poleca słoneczne pokoje — dietetyczną kuchnię. — BRANDOWA. 2940k

KRYNICA. Pełnokomfortowy pensjonat „Jana" Telefon Nr 268. Poleca słoneczne pokoje z werandami, duża polana, las w pobliżu, Kuchnia wykwintna, na żądanie dietetyczna. Guścia Geifen i Kohane. 3458k

MUSZYNA. — Komfortowy Pensjonat „Widoczna", pięknie położony, blisko łazienek. Wszystkie pokoje z bieżącą ciepłą — zimną wodą, słoneczne z balkonami. Informacje: Zarząd Pensjonatu. 3023k

MUSZYNA. Komfortowy pensjonat „ZOSIA", centrum, przyjmuje wcześniejsze zgłoszenia. — Zarząd: Freudowa — Günsberg. 3313k

MUSZYNA. KOMFORTOWY pensjonat „Bristol" po gruntownym remoncie poleca słoneczne pokoje z balkonami. Wykwintna kuchnia. Zarząd Miny Weissowej. 3375g

כשר

ZAWOJA 2 na „Budzoniu" Willa p. Bartyzela w pobliżu lasu i rzeki poleca pokoje słoneczne, światło elektryczne — kuchnia wykwintna — rytualna. Ceny przystępne. — Zarząd Berel Mann (rzezak rytualny). — Zgłoszenia kierować do 15 czerwca B. Mann, Maków Podhal. 3154g

ZAWOJA. Przyjmuję jak w latach ubiegłych młodzież i dzieci. Willa pięknie położona. — Zgłoszenia: prof. Reinhold, Starowiślna 84. telefon 215-34. 3367g

ZAWOJA. Już ostatnie dnie zgłoszeń do pensjonatu dla dzieci i młodzieży MALI RUBINSTEIN. Wyjazd 20 czerwca. Zgłoszenia: Starowiślna 42 m. 8. od 4—6. 3381g

MALA RUBINSTEIN długoletnia kierowniczka kolonii dla dzieci i młodzieży prowadzi w tym roku pensjonat „Podhalanka" w centrum ZAWOI Willa pięknie położona, rzeka i las tuż obok. Zgłoszenia: Starowiślna 42 m. 8. od 4—6. 3379g

KOCIERZ koło Andrychowa (wysokość 800 metrów) Pensjonat dla dzieci i młodzieży Drowej Ali Landauowej otwarty 15 czerwca. — Opieka pedagogiczna Zofii Immerglückówny, kierowniczki przedszkola z Krakowa Zgłoszenia: Andrychów, tel. Nr 42 lub Immerglückówna, Kraków, Sebastiana 8. 3379g

USTROŃ. Pensjonat komfortowy „Wesoła" tel. 67 p. Finkelsztajnowej. Pokoje z wodą bieżącą, ciepłą i zimną. Kuchnia wyborowa b. urozmaicona. Na żądanie dietetyczna, diabetyczna. — Tarasy. 3435k

MYŚLENICE — Zarabie. Pensjonat Rotha (willa p. Kowalskiej) poleca po gruntownym remoncie słoneczne pokoje z wykwintnym utrzymaniem. 3218g

NOWY-TARG — KOWANIEC, WILLA „POD LASEM". Miły wypoczynek letni. Zarząd: Teresa Ueberalowa Nowy-Targ — Rynek 85. 3440k

CZORSZTYN n/Dunajcem, przy Pieninach. Pensjonat Sperlinga — „POD ZAMKIEM" poleca się po cenach zniżonych. 3851k

TOW. ŻYD. STUD. FIL. i TOW. MEDYKÓW ŻYDÓW U. J. K. WE LWOWIE urządza w bieżącym sezonie KOLONIE TURYSTYCZNO-WYPOCZYNKOWE w KROSCIENKU nad DUNAJCEM i JAREMCZU nad PRUTEM. Komfortowe pensjonaty, pokoje słoneczne, wikt wykwintny pięciorazowy, leżaki, radio, patefon, bridż gry sportowe i t. d. ZNIŻKI KOLEJOWE. Zgłoszenia na Kraków przyjmuje i informacji udziela kol. Erna Landau, Pańska 5, w godzinach od 2 do 4-tej. Telefon 121-44. 3528k

KROSCIENKO n/D. Pensjonat „KWIATEK" R. Przeworskiej poleca słoneczne pokoje z pierwszorzędnym utrzymaniem. Ogród. Plaża. Wykwintna kuchnia rytualna. 3171g

KOWANIEC. — Pensjonat „LEŚNA POLANA" pod zarządem Rubinstein-Margulies-owej. Kuchnia rytualna, wykwintna i obfita. — Dla dzieci i młodzieży troskliwa opieka pedagogiczna. — Zgłoszenia Marguliesowa, Dietla 62/8. Telef. 103-91. 3823k

Matrymonialne

POSAŻNĄ się staniesz, mając szczęśliwy los Kolektury Inwalidów, Kraków — Grodzka 59. 3558k

Interesy handlowe

SZCZĘŚCIE i bogactwo uzyskasz przez los Kolektury Inwalidów, Kraków — Grodzka 59 3558k

WSPÓLNIK — inteligent (gotówka 3.000.—) do rentownego przedsiębiorstwa wydawniczego poszukiwany. — Zgłoszenia: „Decyzja" Biuro Ogłoszeń Stattera, Rynek

Kupno

JEDNA szansa w życiu więcej — to los Kolektury Inwalidów, Kraków, Grodzka 59. 3558k

GRUNTOWNA ZMIANA PLANU GRY!!!
NIE CZEKAJ NA OSTATNIE DNI!
ZDECYDUJ SIĘ JUŻ DZIŚ!!!

Wybierz jeden lub więcej z poniższych szczęśliwych numerów:

5271	74792	9743	86243	9746	87036	9749
89588	13905	91002	15500	91007	17514	91027
27230	99343	31272	29003	99346	29004	99350
29009	104461	104465	32632	104474	32636	104477
34220	104487	36795	104496	36800	104498	37531
104449	37539	113795	37542	113799	37550	42169
117256	43875	124644	43878	124650	43877	124660
52422	124680	52430	124696	60201	17558	60202
124697	131159	60204	141872			

i zamów niezwłocznie Swoje szczęśliwe losy — a otrzymasz je jedynie w starej znanej kolekturze:

Kantor Wymiany
J. WOHLMAN-Przemyśl
Plac na Bramie 12. PKO 146-961
SPRÓBUJ RAZ W NASZEJ KOLEKTURZE — A NIE ZAWIEDZIESZ SIĘ!!!

HALLO! Telef. 168-21. Garderobę noszoną kupuję, płacę najwyższe ceny. Goldberg, Gazowa 11. 809k

KONCESJONOWANA firma kupuje wszelką noszoną garderobę, obuwie, bieliznę. Płaci najwyższe ceny. — Fuks, Kraków, Starowiślna 74, Telefon 210-18. 3481k

TANATOL tępi KARALUCHY i PRUSAKI

Sprzedaż

SZCZĘŚLIWE losy możesz jeszcze nabyć w popularnej Kolekturze Inwalidów, — Kraków, Grodzka 59. 3558k

MASZYNY do pisania walizkowe, biurowe w olbrzymim wyborze po cenach fabrycznych poleca „MASZYNODOM" Kraków, Zwierzyniecka 4. 3446k

APTECZKI OPL kompletne do nabycia. Drogeria SCHAPSENSOHNA, Plac Nowy. 3405k

MEBLE LAKIEROWANE: PIERWSZORZĘDNE! NAJTANIEJ! Sehor Bracka 6, Starowiślna 8. 2680k

WĘŻE gumowe do kropienia chodników, ogrodów, — poleca najtaniej Szajer, — Kraków, Floriańska 5 telef. 141-54. 3787k

AAAA! Już nadszedł znowu nowy transport NAJMODNIEJSZYCH KUPONÓW OKAZYJNYCH na ubrania zarzutki i kostiumy damskie. „Skład Bielskich Resztek" J. MÜNTZ, Stradom 16 (W PODWÓRCU) — tel. 225-08. Wielki wybór. — Ceny najniższe. 3782k

PARCELE budowlane — PRZEMYSŁOWE, większe kompleksy, ewentualnie częściowo. REALNOŚCI pełnokomfortowe okazyjnie sprzedaje. Telefon 140-91. 3809k

KAMIENICA nowa, pełnokomfortowa, CENTRUM, — dochód 13.000.— cena 165.000, gotówki 130.000. KAMIENICA nowowybudowana superkomfortowa, CENTRUM HANDLOWE, dochód 14.200, cena 150.000.— sprzeda BIURO RUBINA, Kraków, Wielopole 26, tel. 171-78. Prowizja minimalna. Informacje bezpłatnie. 3826k

▼▼▼▼▼▼▼▼

KAMIENICA komfortowa, dobrze położona, cena 75.000 dochód 10% netto sprzeda BIURO RUBINA, Kraków, Wielopole 26, tel. 171-78. 3827k

SPRZEDAM nowo urządzoną pralnię w Krakowie. — Wiadomość: skrytka pocztowa 45. 3850g

PARCELA przy ulicy Piłsudskiego do sprzedania. — Zgoszenia pod „Piękne położenie" — Biuro Ogłoszeń Stattera, Rynek 8. 3833k

UWAGA! Koszule sportowe w wielkim wyborze po cenach fabrycznych, Fabryka bielizny „EGA", Kraków, Szewska 23. 3838k

WŁAŚCICIELE realności! Dostarcza beczki 110 litrowe na wodę według wymagań obrony przeciwlotniczej po zł 6.— łącznie z dostawą Wytwórnia beczek — Kalwaryjska 33. Telefon 14184. 3521k

NADZWYCZAJNA OKAZJA! Kamienica nowa, superkomfortowa, WINDA, — centralne OGRZEWANIE, wolna od takcy PRZENOŚNEJ, i podatków na lat 15 NAJELEGANTSZA ulica KRAKOWA, dochód 8%, — cena 320.000.— sprzeda jedynie BIURO RUBINA, — Kraków, Wielopole 26, tel. 171-78. 3825k

„BUICK" 1937 — 5-osobowy prawie nowy w bardzo dobrym stanie do sprzedania. Zgłoszenia kierować: „Par", Kraków, Rynek 46 — pod „W. H." 3845k

GABINET, pokój dziecinny, dwoma tapczanami oraz urządzenie przedpokojowe z powodu przeprowadzki do sprzedania. Wiadomość: Sarego 96/7 między godziną 15—16. 3832k

Różne

PALESTYŃCZYK przyjmuje zlecenie (administracja pardesów, domów, likwidacja itp.) — Zgłoszenia pod „Pierwszorzędne referencje i zabezpieczenie" Kraków. Skrytka poczt. 253 3811k

NOWO zaprowadzona pracownia krawiecka zawiadamia Sz. Klijentki, że szyje suknie, narzuty oraz wszelką garderobę wchodzącą w zakres okryć damskich po nader przystępnych cenach. Kraków, Starowiślna 47, m. 18. 3359g

Pocztę szyfrową inseratową
należy wrzucać w ciągu całego dnia
tylko do skrzynki
wmurowanej w bramie przed „Nowym Dziennikiem" a którą opróżnia się 6 razy dziennie.

Wolne posady

NIEZALEŻNY się staniesz mając los Kolektury Inwalidów, Kraków, Grodzka 59. 3558k

MŁODY zdolny agent poszukiwany Zgłoszenia: „Pasty owocowe" Biuro Ogłoszeń Stattera, Rynek. 3834k

CHŁOPCA do praktyki od zaraz przyjmie sklep Eisen, Sławkowska 2. 3831k

PANNA ze znajomością buchalterii, piszącą na maszynie przyjmę zaraz. Zgłoszenia pod „Fabryka" Biuro Ogłoszeń Stattera, Rynek 8. 3828k

PRAKTYKANTA dentystycznego dobrze się prezentującego przyjmie Zakład dentystyczny, Starowiślna 18. 3370g

PRAKTYKANTKA do biblioteki potrzebna. Zgłoszenia: czwartek 7/6 od godz. 10. Sebastiana 32 drzwi 4-5. 3361g

PRAKTYKANTA dentystycznego z dobrej rodziny — przyjmie Giesser, Floriańska 36. 3339g

POSZUKUJĘ dobrego robotnika krawieckiego na duże sztuki oraz spodniarza. Süsman, Krościeńko n/D. 3344g

PRZYJMUJE się zdolnych agentów do sprzedaży żarówek specjalnych, na terenie Bielska i Białej. Zgłoszenia Sternlicht, Bielsko Kazimierza Wielk. 4. 3854k

POSZUKUJĘ mundanta adwokackiego rutynowanego, długoletnia praktyka do samodzielnego prowadzenia spraw sądowych i egzekucyjnych. Zgłoszenia: referencje-fotografia własnoręcznie pisane, Bielsko, Skrytka 365. 3360g

Posad poszukują

MILION szuka właściciela przez los Inwalidów, Kraków, Grodzka 59. 3558k

RADIOAPARATY wykonuje naprawia Ign. — **FREYLICH**, Dietla 51. **TELEFON 119-36.** 2547k

BYŁY magazynier firmy Polskich Zakładów Przemysłu Cynkowego w Będzinie, przepracowawszy 16 lat — obecnie wydalony, poszukuje posady lub innego zajęcia Oferty „Prasa" Będzin 100. 3855k

UWAGA! Przerabiam kapelusze według najnowszych fasonów po 1.40, nowe 4 zł. Augustiańska 3 m. 3. 2682g

PRZEPISUJĘ na maszynie Voglówna, Gołębia 2 m. 8 Tel. 109-97. 3372g

BUCHALTER samodzielny przyjmie zajęcie popołudniu Pierwszorzędna siła. — Tel. 143-82. 3369g

RUTYNOWANA stenografka polsko-niemiecka, stenotypistka — stenografująca bardzo biegle w obu językach poszukuje odpowiedniej posady lub pracy stenograficznej. Zgłoszenia do Adm. „Nowego Dziennika" pod „3326". 3326g

RUTYNOWANA z praktyka obejmie pielęgnację u starszej osoby od zaraz w miejscu i na wyjazd. Zgłoszenia telef. 108-49 lub w Adm. „Nowego Dziennika" pod „6408". 3341g

UWAGA! W centrum żydowskim Augustiańska 3 m 3 podnoszę oczka w pończochach na nowoczesnej maszynie, bardzo starannie i po cenach przystępnych. 2682g

URZĘDNIK — długoletnia praktyka, znajomość buchalterii, korespondencji, stenografii, maszynopisma poszukuje posady całodziennej lub godzinowej. Zgłoszenia: Kraków 1, Poste-restante „Wynagrodzenie minimalne". 3835k

STENOTYPISTKA z gruntowną znajomością angielskiego i niemieckiego oraz korespondencji handlowej w obu tych językach z wieloletnią praktyką w dużych firmach eksportowych poszukuje odpowiedniej posady. Zgłoszenia pod „Zmiana" Biuro Ogłoszeń Stattera, Kraków, Rynek 8 3830k

SEKCJA ŻYD. PIELĘGNIAREK przy Zw. Zaw. Żyd. Prac. Umysł. w Krakowie, poleca wykwalifikowane, dyplomowane Siostry do pielęgnowania chorych i położnic w miejscu i na wyjazd. Zgłosznia: Gołębia 2. m. 8. tel. 109-97 od 9—21.30. 3371g

POSADY nauczyciela historii szkole średniej, gimnazjum kupieckim, poszukuję. Przeznaczę większą kwotę na rzecz zakładu. Przystąpię też jako udziałowiec. Listy sub „Magister — 3852" Adm. „Nowego Dziennika". 3852k

INSERATÓW DROBNYCH
nie przyjmuje się telefonicznie tylko wprost w Administracji i wyłącznie
ZA GOTÓWKĘ.

Pocztę szyfrową odbierać można tylko w ciągu 14 dni od daty ukazania się odnośnego inseratu.

WYCHOWAWCZYNI do dzieci z niemieckim, szyciem, bardzo dobre polecenia, także na wyjazd do starszej osoby szuka odpowiedniej posady Zgłoszenia: Kraków, Pawia 4, m. 3 3382g

Różne

FUTRA przechowuje przez lato bezpiecznie i starannie firma H. Friediger, — Grodzka 39 I. 3338g

POGOTOWIE krawieckie — „Fenomen" czyści, prasuje, naprawia, cena reklamowa, Kraków, Stradom 11, Tel. 201-87. 3519k

LAMPY, Abażury, Projektowane. Poselska 19. Tel. 143-82. 3368g

FASADY
odnawia solidnie, tanio przedsięb. murarskie
FRANCISZKA TARNOWSKIEGO
KRAKÓW
MAZOWIECKA L. 18.
Telefon 146.58.

ARTYSTYCZNA Tkalnia naprawia bez śladu czyści chemicznie, farbuje, przerabia wszelką garderobę Pogotowie Krawieckie Kraków Grodzka 6, Tel. 180-58. 3839k

KARALUCHY niszczy doszczętnie **JOK** — proszek oryginalny. — Drogeria **SCHAPSENSOHNA**, Kraków, Plac Nowy. 1416k

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE Towarzystwa **PRZYJACIÓŁ SZPITALA ŻYD.** w Krakowie odbędzie się w czwartek 22 czerwca 1939 r. o godz 18.30 w lokalu Stow. Kupców w Krakowie przy ul. Grodzkiej 40 z następującym porządkiem dziennym: 1) Odczytanie protokołu ostatniego Walnego Zgromadzenia. 2) Sprawozdanie prezydium 3) Sprawozdanie kasowe za r. 1937—1938. 4) Sprawozdanie Kom. Rewizyjnej i udzielenie absolutorium ustępującemu Wydziałowi. — 5) Wybór nowego Zarządu i Komisji Rewizyjnej. 6) Wnioski i interpelacje. — W razie braku kompletu następne Walne Zgromadzenie odbędzie się tego samego dnia w tym samym lokalu o godzinie 19 — bez względu na ilość obecnych. Dr Natan Oberlander prezes Dr Leon Lanner sekretarz. 3860k

STENOGRAFII NOWOCZESNEJ w 10 lekcjach perfekt wyucza specjalistka **ZOFIA SCHÖNGUTÓWNA** w nowym lokalu **GOŁĘBIA 2** m. 8, Tel. 109-97, opłata minimalna. 3492k

RUTYNOWANA wychowawczyni-freblanka, pierwszorzędne referencje, prowadząca samodzielnie kolonię, poszukuje posady na kolonię lub do pensjonatu. — Zgłoszenia pod „6450" Adm. „Nowego Dziennika". 336?

EKSTERNIŚCI do egzaminów wszelkich typów. **WYNIK PEWNY**, telefon 176-27 (magister). 3366g

WPISY: 1) Jednoroczna żeńska szkoła Przysposobienia Kupieckiego (po szkole powszechnej) — 2) Jednoroczna Szkoła Przysposobienia Administracyjno-handl. (dla absolwentek gimnazjum). 3) Trzyletnie kursy języków obcych oraz dokształcenia handl. kształcą sekretarki, korespondentki, buchalterki tłumaczki. — **ZRZESZENIE NAUCZYCIELI JĘZYKÓW.** Kraków, św. Jana 3 I p. — godz. 8—13. 3352g

PRYW. ŻYDOWSKIE GIMNAZJUM ŻEŃSKIE STAROWIŚLNA 1.
Tel. 171-56

KOED. SZKOŁA POWSZECHNA „NASZA SZKOŁA" SZUJSKIEGO 1.
Tel. 220-81

przyjmuje WPISY w godz. 11-13

Z NĘDZY do pieniędzy — przez szczęśliwy los Kolektury Inwalidów, Kraków — Grodzka 59. 3558k

4 SŁOWA: NOŻYKI „LEO-LUKSUSOWE" GOLĄ CUDOWNIE. 3392k

WYKWINTNE obiady — za 1 zł wydaje inteligentna rodzina żydowska. Brzozowa 12/3. 2249k

LODOWNIE
Rzeźnicze, Restauracyjne, Pokojowe. HURT-DETAL
WYTWÓRNIA
S. GOLDSTEIN
Kraków, Jagiellońska 5
tel. 178-47
Prospekty na żądanie.

ZA DŁUGI mojej żony Weroniki z Ćwilągów nie odpowiadam. Pieczara Józef, Szczakowa, — ul. Pasternik Nr 19. 3384g

UNIEWAŻNIAM zgubioną książkę wojskową wydaną przez P. K. U. Kraków. — Izak Leiser Sonnenschein — urodz. w Kamieniu p. Kraków 18 X. w 1910 r. 3356g

HORMOVIT krem **HORMONO-WITAMINOWY** usuwa radykalnie zmarszczki pod oczyma, zestarzałe fałdy skóry. **MLECZKO** odżywcze **DAFNE** idealnie oczyszcza. wzmacnia, udelikatnia, odmładza skórę. Tylko Drogeria **SCHAPSENSOHNA**, — Plac Nowy. 3274k

Nauka i wychowanie

90/100 przekonało się, że los z Kolektury Inwalidów, Kraków, Grodzka 59 — to pomost do szczęścia. 3558k

ANGIELSKIEGO KARMEL KOLETEK TRZY 3007g

TAŃCZYĆ — WYUCZAM INDYWIDUALNIE. TELEFON 220-59. 3032g

ANGIELSKIEGO początkujących, zaawansowanych — literatura — gramatyka — przedmioty handlowe. Starowiślna 41/8. 1625k

Lokale

KLUCZEM do fortuny przez szczęśliwy los z Kolektury Inwalidów, Kraków, Grodzka 59. 3558k

KOMFORTOWE czteropokojowe mieszkanie, pierwsze piętro do wynajęcia od zaraz. Dietla 113, mieszkanie 5. Oglądać 4—6 po południu 3581k

PEŁNOKOMFORTOWE — dwupokojowe mieszkania — nowowykończony dom, przecznica Juliusza Lea od lipca do wynajęcia. Wiadomość: Tel. 160-17 lub 142-29 8799

TRZECHPOKOJOWE mieszkanie, pełnokomfortowe, I. piętro, Zwierzyniecka 7, od zaraz do wynajęcia. 3805k

URZĘDNICZKA poszukuje natychmiast taniego pokoiku z klatki schodowej. — Zgłoszenia Adm. „Nowego Dziennika" pod „6428". 3354g

PEŁNOKOMFORTOWY pokój z kuchnią, nowy dom, Ujejskiego 2a do wynajęcia. Oglądać od 2.30—4-tej. Wiadomość u dozorcy. Tel. 134-48 między 2—4. 06

▼▼▼▼▼▼▼▼

„Coo. sto metrów w jedenaście sekund?! Można się uśmiać! Gdy byłem w pańskim wieku, potrafi-łem o wiele dłużej biegać niż 11 sekund!"

PRENUMERATA w Krakowie z odnoszeniem i bez odnoszenia oraz na prowincji i z przesyłką pocztową . . . miesięcznie zł 4.30 kwartalnie zł 12.90
Zagranicą z przesyłką pocztową miesięcznie zł 7.50 kwartalnie zł 22.50

OGŁOSZENIA. Podstawą obliczeń jest 1 milimetr w jednym łamie. Strona w tekście i nadesłanem ma 3 łamy po 76 mm. Stroną za tekstem ma 6 łamów po 38 mm. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów.

CENY w złotych: I strona 1.25. Tekst 1.00. Nadesłane 0.75. Za tekstem 0.25. Drobne od słowa 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 groszy. Gratulacje i kondolencje do 4 wierszy zł 5.—. Ogłoszenia ślubne i zaręczynowe zł 10.— Podziękowania lekarskie do 25 mm zł 10.— Nekrologi (klepsydry) do 60 mm w I. łamie zł 20.— Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%, za druk kolorowy 50%.

„NOWY DZIENNIK" wychodzi codziennie, także w poniedz. i dni poświąt.

Wydawca: Za spółkę Wyd. „Nowy Dziennik": Zygmunt Hochwald. — Redaktor: Dr. Mojżesz Kanfer.
Nowa Drukarnia Dziennikowa, Kraków, Orzeszkowej 7. — pod zarządem Maksymiliana Feldmana.